

ZBIERKA

STANOVÍSK NAJVYŠŠIEHO SÚDU A ROZHODNUTÍ SÚDOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2/2020

OBSAH***Stanovisko vo veciach trestných*****22. Zjednotenie výkladu ustanovenia § 115 ods. 7 Trestného poriadku (a tiež ustanovení § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku), upravujúceho možnosť použitia získaných informácií (ako dôkazu) aj v „inej“ trestnej veci.**

Ustanovenie § 115 ods. 7 Trestného poriadku vyžaduje na použitie záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, ako jedinú podmienku iba to, aby aj v tejto inej trestnej veci bolo vedené trestné konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Trestného poriadku (tzv. vecná súvislosť), t. j. pre niektorý z trestných činov (príp. viaceré), ktoré zákonodarca určil ako tie, ktoré odôvodňujú taký závažný zásah do práv dotknutých osôb, akým odpočúvanie nepochybne je (princíp proporcionality).

Slovo „súčasne“ použité v ustanovení § 115 ods. 7 Trestného poriadku sa viaže výlučne k Trestným poriadkom „požadovanej“ právnej kvalifikácii a nie k okamihu získania či použitia záznamu telekomunikačnej prevádzky, čo znamená, že taká kvalifikácia konania, aká sa vyžaduje pre vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 1 Trestného poriadku, sa súčasne (zároveň) požaduje aj v inej trestnej veci, v ktorej taký príkaz vydaný nebol a v ktorej odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný, avšak v ktorej sa legálnym spôsobom, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získané informácie majú použiť.

Totožne treba vykladať aj obsahovo zhodné ustanovenia § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku upravujúce použitie záznamov zo sledovania, obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov a záznamov z porovnávania údajov v informačných systémoch v iných veciach, než v ktorých boli získané.

Rovnaké kritéria, ako v predchádzajúcich právnych vetách, sa uplatnia aj vtedy, ak sa majú v trestnom konaní použiť ako dôkaz informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších zmien a doplnkov. Aj v tomto prípade je použitie takto legálne získaných informácií ako dôkazov v trestnom konaní podmienené iba tým, že toto konanie je vedené pre taký trestný čin, v konaní o ktorom Trestný poriadok použitie takých informačno-technických prostriedkov, ktorými boli informácie podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním získané, pripúšťa; to platí aj v situácii, keď sa informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedené v žiadosti (§ 7 ods. 2 veta druhá zákona o ochrane pred odpočúvaním). 4

Rozhodnutia vo veciach trestných**23. Podanie dovolania prostredníctvom obhajcu a zastúpenie obhajcom v dovolacom konaní – úkony prvostupňového a dovolacieho súdu [§ 373 ods. 1 až 4, § 379 ods. 1, § 382 písm. d) Trestného poriadku].**

Trestný poriadok v ustanoveniach § 373 ods. 1, ods. 2 výslovne rozlišuje medzi povinnosťou obvineného a osoby uvedenej v § 369 ods. 5 Trestného poriadku podať dovolanie prostredníctvom obhajcu a povinnosťou obvineného byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Ak obvinený alebo niektorá z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku podajú dovolanie v rozpore s § 373 ods. 1 Trestného poriadku inak ako prostredníctvom obhajcu, je tento nedostatok odstrániteľný len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu (§ 376 Trestného poriadku). Vyplýva to zo znenia ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého povinnosť poučiť a vyzvať dovolateľa na odstránenie tohto nedostatku v určenej lehote prináleží súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, pričom ustanoviť obhajcu v takýchto prípadoch môže iba predseda senátu súdu prvého stupňa, a to len vtedy, ak obvinený preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

Riadne splnenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku prvostupňovým súdom *ex lege* nahrádza postup dovolacieho súdu podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku. Na odmietnutie dovolania podaného obvineným, resp. niektorou z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku z dôvodu, že toto nie je podané prostredníctvom obhajcu, tak nie je predchádzajúci postup podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku potrebný.

Dovolací súd je ale s poukazom na ustanovenia § 373 ods. 2, ods. 4 Trestného poriadku povinný postupovať podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, ak po predložení veci zistí, že obvinený, prípadne niektorá z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku síce podali dovolanie prostredníctvom obhajcu, ale toto zastúpenie sa netýka ďalšieho konania, resp. v jeho priebehu zaniklo. 21

24. I. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

II. Procesná použiteľnosť znaleckého posudku získaného po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia.

I. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov, tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje.

II. Znalec pri príprave a vypracovaní znaleckého posudku v štádiu po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia môže (a má) vychádzať zo všetkých dovtedy legálne, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získaných dôkazov, a teda aj zo svedeckej výpovede neskôr obvinenej osoby. Následná procesná nespôsobilosť takejto svedeckej výpovede nespôsobuje bez ďalšieho nezákonnosť znaleckého posudku a nevylučuje zohľadnenie jeho odborných záverov pri rozhodovaní vo veci samej 23

25. Príslušnosť súdu na rozhodovanie o výkone viacerých postupne uložených trestov odňatia slobody, o ktorých by jednotlivo boli príslušné rozhodovať rôzne sudy.

Ak sú na prijatie rozhodnutia súvisiaceho s výkonom dvoch a viacerých postupne uložených trestov odňatia slobody príslušné sudy rôznych stupňov, príslušným na rozhodnutie bude vždy súd vyššieho stupňa.

Pokiaľ je v takomto prípade daná príslušnosť niekoľkých súdov toho istého stupňa, konanie vykoná ten z nich, na ktorý podala oprávnená osoba návrh na začatie konania alebo ktorému postúpil vec nepríslušný súd; inak ten súd, ktorý začal vo veci konať ako prvý. 27

26. Nemožnosť aplikácie ustanovenia § 38 ods. 7 Trestného zákona po zverejnení, resp. nadobudnutí účinnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011.

Po nadobudnutí účinkov nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, o nesúlade § 41 ods. 2 Trestného zákona v texte za bodkočiarkou s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky je ustanovenie § 38 ods. 7 Trestného zákona obsoletné, keďže už nedochádza k interakcii medzi § 41 ods. 2 Trestného zákona, ktorý zvyšuje (naďalej len) hornú hranicu trestnej sadzby, s § 38 ods. 4 až 6 Trestného zákona, ktoré z tam uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby, a je *a priori* vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatel'a neprimerane prísne. 30

27. Vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) a písm. i) Trestného poriadku v prípade námietky, že z dôvodu nesprávnej právnej kvalifikácie rozhodol vo veci nepríslušný súd.

Námietka o nepríslušnosti súdu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa musí vždy vzťahovať na jeho konečné rozhodnutie. Vyplýva to zo znenia tohto ustanovenia, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak vo veci rozhodol nepríslušný súd. V rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno úspešne namietkať, že súd mal po podaní obžaloby vec postúpiť z dôvodu nedostatočných skutkových zistení pre prokurátorom použitú právnu kvalifikáciu inému súdu.

Ak by ale bol súdmi nižšieho stupňa zistený skutok nesprávne právne posúdený a pri jeho správnej kvalifikácii by bol na prejednanie veci podľa § 14 až § 17 Trestného poriadku v spojení s § 280 ods. 1 Trestného poriadku príslušný iný súd, takáto chyba by bola subsumovateľná len pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a nie aj pod dôvod podľa písm. a) tohto ustanovenia, keďže prvý z nich by mal v takom prípade postavenie *lex specialis*. 34

28. „Ostatné strany, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté“ v zmysle § 376 Trestného poriadku.

Podľa § 376 veta prvá Trestného poriadku treba rovnopis dovolania doručiť na vyjadrenie len tým ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Rovnopis dovolania podaného obvineným, prípadne v jeho prospech niektorou z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, sa teda doručuje iba prokurátorovi a poškodenému v danom skutku (za predpokladu, že si uplatnil nárok na náhradu škody, o ktorom bolo rozhodnuté), a nie aj inému spoluobvinenému (prípadne viacerým spoluobvineným), bez ohľadu na to, či tento dovolanie podal alebo nie. Takýto spoluobvinený totiž nemá byť ako (ani len nepriamo) rozhodnutím dovolacieho súdu dotknutý. 37

22.

STANOVISKO

trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. júna 2020, Tpj 46/2020, na zjednotenie výkladu ustanovenia § 115 ods. 7 Trestného poriadku (a tiež ustanovení § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku), upravujúceho možnosť použitia získaných informácií (ako dôkazu) aj v „inej“ trestnej veci.

Ustanovenie § 115 ods. 7 Trestného poriadku vyžaduje na použitie záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, ako jedinú podmienku iba to, aby aj v tejto inej trestnej veci bolo vedené trestné konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Trestného poriadku (tzv. vecná súvislosť), t. j. pre niektorý z trestných činov (príp. viaceré), ktoré zákonodarca určil ako tie, ktoré odôvodňujú taký závažný zásah do práv dotknutých osôb, akým odpočúvanie nepochybne je (princíp proporcionality).

Slovo „súčasne“ použité v ustanovení § 115 ods. 7 Trestného poriadku sa viaže výlučne k Trestným poriadkom „požadovanej“ právnej kvalifikácii a nie k okamihu získania či použitia záznamu telekomunikačnej prevádzky, čo znamená, že taká kvalifikácia konania, aká sa vyžaduje pre vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 1 Trestného poriadku, sa súčasne (zároveň) požaduje aj v inej trestnej veci, v ktorej taký príkaz vydaný nebol a v ktorej odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný, avšak v ktorej sa legálnym spôsobom, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získané informácie majú použiť.

Totožne treba vykladať aj obsahovo zhodné ustanovenia § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku upravujúce použitie záznamov zo sledovania, obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov a záznamov z porovnávaní údajov v informačných systémoch v iných veciach, než v ktorých boli získané.

Rovnaké kritéria, ako v predchádzajúcich právnych vetách, sa uplatnia aj vtedy, ak sa majú v trestnom konaní použiť ako dôkaz informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších zmien a doplnkov. Aj v tomto prípade je použitie takto legálne získaných informácií ako dôkazov v trestnom konaní podmienené iba tým, že toto konanie je vedené pre taký trestný čin, v konaní o ktorom Trestný poriadok použitia takých informačno-technických prostriedkov, ktorými boli informácie podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním získané, pripúšťa; to platí aj v situácii, keď sa informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedené v žiadosti (§ 7 ods. 2 veta druhá zákona o ochrane pred odpočúvaním).

Predseda trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v rámci činnosti podľa § 21 ods. 4 písm. d) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), o. i. aj na základe podnetu generálneho prokurátora Slovenskej republiky, zistil výkladové rozdiely v právoplatných rozhodnutiach senátov trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu tak, ako sú prezentované nižšie. Otázka, ktorú bolo potrebné výkladovo riešiť, bola v návrhu stanoviska vymedzená nasledovne:

Má sa ustanovenie § 115 ods. 7 Trestného poriadku (a tiež ustanovenia § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku), upravujúce možnosť použitia získaných informácií (ako dôkazu) aj v „inej“ trestnej veci vykladať na základe:

A/ tzv. vecnej súvislosti alebo

B/ tzv. časovo-vecnej súvislosti

A/

Najvyšší súd uznesením z 18. februára 2020, sp. zn. 1 TdoV 8/2019, na verejnom zasadnutí podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol dovolanie obvineného proti rozsudku najvyššieho súdu z 15. mája 2019, sp. zn. 3 To 7/2018.

Z o d ô v o d n e n i a :

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „ŠTS“) z 2. marca 2018, sp. zn. PK-1T/33/2017, bol

v bode I. obvinený Bc. G. D. uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a obvinený C. E. z pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., na skutkovom základe uvedenom v označenom rozsudku

v bode II. obvinený J. Q. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora pre skutok obžalobou právne kvalifikovaný ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák., pretože skutok nie je trestným činom.

Obvinenému Bc. G. D., bol citovaným rozsudkom uložený podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a s poukazom na § 36 písm. j) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 51 ods. 1, ods. 2 a § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmenečne odložený s probačným dohľadom a určenou skúšobnou dobou vo výmere 2 rokov. Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. mu bola zároveň uložená povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému uložený aj peňažný trest vo výmere 500 eur, pričom pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto trestu mu bol podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov.

Protí uvedenému rozhodnutiu podali odvolania tak obaja obvinení (obvinený Bc. G. D. napadol rozsudok v celom jeho rozsahu), ako aj prokurátor. Najvyšší súd o nich rozhodol na verejnom zasadnutí rozsudkom z 15. mája 2019, sp. zn. 3 To 7/2018, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 Tr. por. napadnutý rozsudok ŠTS zrušil, a to v časti výrokov o vine a treste týkajúcich sa obvinených Bc. G. D. a C. E. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. oboch menovaných sám uznal za vinných zo spáchania pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

Bc. G. D. ako osoba bez vzťahu ku stanici technickej kontroly G. A. D., s. r. o. v súčinnosti s C. E. ako technikom stanice technickej kontroly G. A. D., s. r. o., E. O. X, T. (ďalej len „D. T.“), po predchádzajúcej vzájomnej dohode o „objednávaní“ záujemcov na presný čas a bezproblémový priebeh kontroly, zabezpečoval záujemcov o absolvovanie pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly tým spôsobom, že nadviazal kontakt s takýmito záujemcami, následne u obvineného C. E. dohodol konkrétny termín vykonania takejto kontroly a opätovne záujemcov po oznámení termínu inštruoval, akú finančnú čiastku majú vložiť do dokladov k vozidlu po absolvovaní príslušnej technickej kontroly a finančné prostriedky tvoriace rozdiel medzi čiastkou poskytnutou záujemcom o technickú kontrolu a reálnymi oficiálnymi poplatkami za vykonanie príslušných kontrol si vzájomne delili, pričom obvinený Bc. G. D. takto:

1) dňa 21. septembra 2015 v čase približne o 9.42 hod. na neznámom mieste na území Slovenskej republiky prijal telefonický hovor od O. Y. v súvislosti s vybavením termínu a vykonaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly u osobného motorového vozidla zn. Peugeot 407, EČ: L., ktorého držiteľom bol V. D. a v deň vykonávania technickej kontroly na STK v Komárne, t. j. 22. septembra 2015 pri telefonickom rozhovore o 10.50 hod. inštruoval O. Y.Ú., aby do technického preukazu od vozidla vložili 80 eur, hoci oficiálne poplatky predstavovali sumu cca 50 eur, pričom V. D. odovzdal na STK Komárno C. E. doklady od vozidla spolu s požadovanou sumou 80 eur,

2) dňa 12. októbra 2015 v čase približne o 12.59 hod. na neznámom mieste na území Slovenskej republiky prijal telefonický hovor od O. K. v súvislosti s vybavením termínu a vykonaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly u osobného motorového vozidla zn. Volvo S40, EČ: L., ktorého držiteľom bol JUDr. R. J., ktorý dňa 14. októbra 2015 s vozidlom absolvoval technickú kontrolu na STK v Komárne, príslušný poplatok uhradil priamo v pokladni, v dôsledku čoho obvinený C. E. dňa 14. októbra 2015 o 10.59 hod. telefonicky reklamuje u obvineného Bc. G. D. „trochu nás odžubal ten s tým Volvom“... „vnútri zaplatil a odišiel“ a následne obvinený Bc. G. D. reklamuje toho istého dňa o 15.41 hod. u O. K. spôsob platby JUDr. R. J. a formou SMS rovnakého dňa o 16.03 hod. mu upresňuje výšku „nedoplatku“ v sume 30 eur,

3) dňa 16. novembra 2015 v čase približne o 15.42 hod. na neznámom mieste na území Slovenskej republiky prijal telefonický hovor od J. Q. v súvislosti s vykonaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly u nákladného motorového vozidla zn. Peugeot Boxer, bielej farby, EČ: B., pričom tomuto oznámil termín technickej kontroly a uviedol mu sumu 80 eur, ktorú čiastku J. Q. dňa 20. novembra 2015 asi o 10.30 hod. v Komárne na STK odovzdal C. E., hoci poplatky v zmysle platného cenníka boli cca 50 eur,

4) dňa 30. novembra 2015 v čase o 19.38 hod. na neznámom mieste na území Slovenskej republiky prijal telefonický hovor od Š. E. v súvislosti s vykonaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly osobného motorového vozidla zn. Volkswagen Sharan, EČ: L. a po zistení termínu u C. E. následne poslal dňa 1. decembra 2015 o 8.58 hod. Š. E. SMS: „štvrtok 13.45 hod. Komárno 90 eur“, ktorú sumu dňa 3. decembra 2015 asi o 13.45 hod. v Komárne na STK Š. E. odovzdal C. E., hoci poplatky v zmysle platného cenníka boli cca 50 eur.

Za to bol dovolateľ – obvinený Bc. G. D. odsúdený podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. a § 36 písm. j) Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienenčne odložený s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 2 rokov. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Tr. zák. najvyšší súd obvinenému uložil i povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovného programu.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému napokon uložený aj peňažný trest vo výmere 500 eur a pre prípad úmyselného zmarenia jeho výkonu mu bol podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 15 dní.

II.

Dovolanie a vyjadrenie k nemu

V úvode dovolania obvinený Bc. D. uviedol, že sa nedopustil žiadneho korupčného trestného činu, avšak nakoľko si je vedomý, že najvyšší súd, ako súd dovolací, nie je oprávnený preskúmať skutkové zistenia, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené, nebude nadbytočne namietat' skutkové zistenia a nesprávne hodnotenie svedeckých výpovedí vykonaných v základnom konaní.

Následne uplatnené dovolacie dôvody sústredil v podstate do dvoch „ťažiskových bodov“, pričom skutočnosti v nich uvádzané namietal už v priebehu pôvodného konania.

Pokiaľ ide o prvý namietaný bod, ten podľa obvineného spočíva v údajne nezákonnom použití informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“), a teda v nepoužiteľnosti informácií takto získaných, keďže odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky malo byť vykonané v inej veci. Odvolací súd k tomu (doslovne) uviedol, že „odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky bol vykonaný v jednej a tej istej trestnej veci, s jednoznačným účelom odhaliť korupciu a zneužívanie právomoci verejných činiteľov v radoch colníkov v obvode Colného úradu Nitra, čo napokon aj viedlo k vzneseniu obvinenia teraz stíhaným osobám. Zmena čísla ČVS z pôvodného ČVS: PPZ-550/NKA-PK-ZA-2015, po vylúčení predmetnej trestnej veci zo spoločného konania na súčasné ČVS: PPZ-233/NKA-PK-ZA-2016 mala formálno-procesný a nevyhnutný charakter, ktorý sa nedotkol samotnej podstaty zmyslu a použitia ITP. S ohľadom na uvedené je tak bezpredmetné riešiť výklad ustanovenia § 115 ods. 7 Tr. por. s ohľadom na slovo „súčasne“ tam uvedené, avšak s týmto právnym názorom sa nie je možné stotožniť.

Obvinený zdôraznil, že skutky, za ktorých spáchanie bol odsúdený, nemali žiadny súvis s jeho postavením colníka, pričom uvedená okolnosť už sama o sebe má svedčiť o tom, že nemohlo ísť o jednu a tú istú trestnú vec. Ak potom za predmetnej situácie odvolací súd vôbec neriešil výklad ustanovenia § 115 ods. 7 Tr. por., hoci išlo o právnu otázku so zásadným významom pre konečné posúdenie zákonnosti použitia ITP ako celku, je potrebné označiť jeho rozhodnutie (ako i postup) za arbitrárne.

A napokon zo záveru dovolania vyplýva, že pokiaľ ide o dovoláciu argumentáciu uvedenú v kontexte druhej uplatnenej vecnej výhrady, tak táto je zároveň významná aj z pohľadu prvej uplatnenej námietky. Totiž, v súlade so stanoviskom najvyššieho súdu č. 35/2012 (Slovom „súčasne“ uvedeným v § 115 ods. 7 Tr. por. ako podmienky pre použitie záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie vykonalo a záznam vyhotovil, sa rozumie vedenie trestného konania v inej trestnej veci už v čase vykonania záznamu telekomunikačnej prevádzky vo veci, v ktorej bol vydaný príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 2 Tr. por., teda nie vedenie trestného konania v oboch dotknutých veciach až v čase použitia záznamu v inej trestnej veci ako dôkazu.) – ktoré oba vo veci konajúce súdy ignorovali – platí, že ITP vykonané v inej trestnej veci by mohli byť použité v jeho veci len v tom prípade, ak by sa aj v tejto jeho veci viedlo (súčasne) trestné stíhanie, čo však splnené nebolo.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

▪ Použiteľnosť informácií získaných na základe odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky

V prvom rade je potrebné dať za pravdu obvinenému v tom smere (a zároveň tým korigovať nesprávny právny názor vo veci konajúcich súdov nižšieho stupňa), že **v posudzovanej použité záznam telekomunikačnej prevádzky bol vykonaný v inej trestnej veci**, a teda (z pohľadu použiteľnosti informácií takto získaných) bolo potrebné sa zaoberať výkladom ustanovenia § 115 ods. 7 Tr. por. tak, ako sa toho niekoľkokrát v priebehu konania obhajoba neúspešne domáhala.

Dotknutý príkaz sudcu pre prípravné konanie ŠTS na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky zo 4. septembra 2015, sp. zn. BB-ŠTS-V-639-1/15-Ntt-516, bol vydaný podľa § 115 Tr. por. v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-550/NKA-PK-ZA-2015 za účelom odhalenia a prípadného usvedčenia páchatel'ov z „radov“ colníkov Colného úradu Nitra, Stanice colného úradu Štúrovo podozrivých z korupčného správania, ako aj zneužívania právomoci verejného činiteľa, ako i podplácajúcich. Monitorovaná bola telefónna účastnícka stanica s číslom XXXX XXX XXX, ktorú v uvedenom čase používal Bc. G. D.

V označenej trestnej veci, vedenej pod ČVS: PPZ-550/NKA-PK-ZA-2015, bolo pritom začaté trestné stíhanie „vo veci“ – v bode 1/ pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a v bode 2/ pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. – **dňa 3. augusta 2015** uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protikorupčnej jednotky, expozitúra Západ na tom skutkovom základe, že

1) **doposiaľ bližšie nestotožnení colníci Colného úradu Nitra, Stanice colného úradu Štúrovo**, v presne nezistenom časovom období, minimálne od októbra roku 2014 a naďalej, na presne nezistených miestach na území Slovenskej republiky, ktoré spadajú do územného obvodu Colného úradu Nitra, počas výkonu štátnej služby v postavení členov mobilnej hliadky, v súvislosti s kontrolnou činnosťou zameranou na cezhraničnú prepravu tovaru, výkon činností daňového dozoru a colného dohľadu, vrátane odhaľovania, objasňovania a prejednávania priestupkov a iných správnych deliktov v pôsobnosti colnej správy, ako i odhaľovania trestných činov v súvislosti s porušením príslušných právnych predpisov u rôznych fyzických a právnických osôb podnikajúcich na území Slovenskej republiky, v úmysle **zadovážiť** sebe alebo kontrolovanému subjektu **neoprávnený prospech, zmiernujú výkon kontroly, prehliadajú zistené porušenia právnych predpisov alebo iným spôsobom si neplnia základné povinnosti colníka** vyplývajúce im najmä z ustanovenia § 44 ods. 3 písm. a), písm. f), ods. 6 zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov v znení neskorších predpisov, príp. iných právnych predpisov **tak, že kontrolovanému subjektu znižujú sankčné poplatky alebo od ich poskytnutia upustia, za čo si priamo alebo cez doposiaľ neznámeho sprostredkovateľa dávajú sľúbiť, žiadajú alebo prijímajú nenáležitú výhodu ako úplatky** vo forme vecných darov, resp. finančnej hotovosti v presne nezistených sumách, hoci na to nemajú právny nárok,

2) doposiaľ bližšie nestotožnené fyzické a právnické osoby podnikajúce na území Slovenskej republiky, v presne nezistenom časovom období, minimálne od októbra roku 2014 a naďalej, na presne nezistených miestach na území Slovenskej republiky, ktoré spadajú do územného obvodu Colného úradu Nitra, v súvislosti s kontrolnou činnosťou presne nestotožnenými colníkmi Colného úradu Nitra, Stanice colného úradu Štúrovo, v postavení členov mobilnej hliadky, zameranej na cezhraničnú prepravu tovaru, výkon činností daňového dozoru a colného dohľadu, vrátane odhaľovania, objasňovania a prejednávania priestupkov a iných správnych deliktov v pôsobnosti colnej správy, ako i odhaľovania trestných činov v súvislosti s porušením príslušných právnych predpisov, im priamo alebo cez doposiaľ neznámeho sprostredkovateľa sľubujú, ponúkajú alebo poskytujú nenáležitú výhodu ako úplatky vo forme vecných darov, resp. finančnej hotovosti v presne nezistených sumách za to, aby zmiernili výkon kontroly, prehliadli zistené porušenia právnych predpisov alebo iným spôsobom si nesplnili základné povinnosti colníka vyplývajúce im najmä z ustanovenia § 44 ods. 3 písm. a), písm. f), ods. 6 zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov v znení neskorších predpisov, príp. iných právnych predpisov tak, aby znížili sankčné poplatky alebo od ich poskytnutia upustili.

Z obsahu predloženého spisu ďalej vyplýva, že dňa **18. septembra 2015** bolo vydané uznesenie, ČVS: PPZ-550/NKA-PK-ZA-2015, podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Tr. por. o začatí trestného stíhania v bode 1) pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. a v bode 2) pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1) v presne nezistenom období, najmenej od mesiaca júl roku 2015 a naďalej, na doposiaľ neustálených miestach na území Slovenskej republiky, prevažne v okrese Komárno, presne nestotožnení colníci Colného úradu Nitra, prípadne iné doposiaľ neustálené osoby, priamo alebo sprostredkovane, formou osobného prípadne telefonického kontaktu, žiadajú a prijímajú pre seba a doposiaľ nestotožnených zamestnancov zatiaľ neustálenej Stanice technickej kontroly v Komárne finančné hotovosti formou navyšovania riadnych poplatkov v zmysle platného cenníka príslušnej stanice technickej kontroly ako úplatky od doposiaľ neustálených žiadateľov o vykonanie technickej alebo emisnej kontroly motorových vozidiel a od ďalších doposiaľ nezistených osôb konajúcich vo veci v súvislosti so zabezpečením platnej technickej a emisnej kontroly motorového vozidla,

2) v presne nezistenom období, najmenej od mesiaca júl roku 2015 a naďalej, na doposiaľ neustálených miestach na území Slovenskej republiky, prevažne v okrese Komárno, presne nestotožnení žiadatelia o vykonanie technickej a emisnej kontroly motorových vozidiel a iné doposiaľ neznáme osoby konajúce vo veci, priamo alebo sprostredkovane, formou osobného prípadne telefonického kontaktu, ponúkajú a poskytujú presne nestotožneným colníkom Colného úradu Nitra alebo iným doposiaľ neustáleným zamestnancom zatiaľ neustálenej Stanice technickej kontroly v Komárne, prípadne iným neznámym osobám vystupujúcich ako

sprostredkovatelia, finančné hotovosti formou navyšovania riadnych poplatkov v zmysle platného cenníka príslušnej stanice technickej kontroly ako úplatky v súvislosti so zabezpečením platnej technickej a emisnej kontroly motorového vozidla.

Dňa **11. marca 2016** bolo vydané uznesenie podľa § 21 ods. 1 Tr. por. *per analogiam* o **vylúčení trestnej veci**, v ktorej bolo uznesením z **18. septembra 2015** pod ČVS: PPZ-550/NKA-PK-ZA-2015, začaté trestné stíhanie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. a prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. **zo spoločného konania s vecou**, v ktorej bolo uznesením z **3. augusta 2015** pod ČVS: PPZ-550/NKA-PK-ZA-2015 začaté trestné stíhanie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. **s tým, že vylúčená trestná vec bude ďalej vedená pod ČVS: PPZ-233/NKA-PK-ZA-2016.**

Napokon, tak z hľadiska komplexnosti, ako aj s prihliadnutím na druhú námietku, je potrebné tiež uviesť, že uznesením z 27. apríla 2016, ČVS: PPZ-233/NKA-PK-ZA-2016, bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie Bc. G. D. a C. E. za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák., keďže na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že

1) Bc. G. D. po vzájomnej dohode s C. E. dňa 21. septembra 2015 v čase približne o 9.42 hod. z neznámeho miesta na území Slovenskej republiky počas telefonického rozhovoru uskutočneného z telefónneho čísla XXX XXX XXX XXX, ktorého je užívateľom, v súvislosti s vykonaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly u osobného motorového vozidla zn. Peugeot 407, VIN: E., v tom čase s EVČ: L., ktorého držiteľom bol V. D., nar. XX. I. XXXX, trvale bytom N., K. XXX/XX, si dal sľúbiť pre seba a pre technika C. E. od doposiaľ nestotožnenej osoby volajúcej z telefónnej účastníckej stanice s číslom XXX XXX XXX XXX finančné prostriedky v celkovej sume 80 eur, následne dňa 22. septembra 2015 pri telefonickom rozhovore uskutočnenom na uvedených telefónnych číslach v čase od 10.50 hod. Bc. G. D. opätovne žiadal od doposiaľ nestotožnenej osoby finančnú hotovosť v sume 80 eur, pričom ho inštruoval nech uvedené peniaze vloží do technického preukazu vozidla, z ktorej časť sumy bola určená na uhradenie poplatkov v zmysle platného cenníka za vykonanie pravidelnej technickej a emisnej kontroly uvedeného vozidla uskutočnenej dňa 22. septembra 2015 na stanici technickej kontroly G. A. D., spol. s.r.o., E. O. X, T. a zvyšná časť, najmenej vo výške 30 eur bola určená ako úplatok pre Bc. G. D. za vybavenie termínu uskutočnenia príslušnej kontroly a pre technika C. E. za bezproblémové schválenie spôsobilosti vozidla na premávku na pozemných komunikáciách,

2) Bc. G. D. po vzájomnej dohode s C. E. dňa 14. októbra 2015 v čase približne o 15.41 hod. z neznámeho miesta na území Slovenskej republiky počas telefonického rozhovoru uskutočneného z telefónneho čísla XXX XXX XXX XXX, ktorého je užívateľom, v súvislosti s vykonaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly zo dňa 14. októbra 2015 na stanici technickej kontroly G. A. D., spol. s.r.o., E. O. X, T. u osobného motorového vozidla zn. Volvo S40, VIN: H., EVČ: L., držiteľa a vlastníka vozidla JUDr. R. J., nar. X. I. XXXX, bytom L. X., Ž. J. XXXX/XX žiadal od sprostredkovateľa O. K., nar. XX. S. XXXX, bytom Š., G. XXX/XX, volajúceho z telefónnej účastníckej stanice s číslom XXX XXX XXX XXX, úplatok pre seba a technika C. E. za bezproblémové vykonanie príslušných kontrol v sume rozdielu medzi správnym poplatkom v zmysle platného cenníka a sumy 80 eur, ktorú čiastku upresnil v SMS zaslanej O. K. dňa 14. októbra 2015 v čase o 16.03 hod v znení „30 e“, pričom dňa 25. októbra 2015 v čase okolo 21.45 hod v rámci telefonickej SMS komunikácie poslal na telefónne číslo XXX XXX XXX XXX, ktorého užívateľom je C. E., správu, ktorou potvrdil, že uvedenou sumou úplatku už disponuje,

3) Bc. G. D. dňa 16. novembra 2015 v čase približne o 15.42 hod. z neznámeho miesta na území Slovenskej republiky počas telefonického rozhovoru uskutočneného z telefónneho čísla XXX XXX XXX XXX, ktorého je užívateľom, v súvislosti s vykonaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly na stanici technickej kontroly Prvá uhoľná spoločnosť, spol. s.r.o., E. O. X, T. zo dňa 20. novembra 2015 u presne nestotožneného motorového vozidla žiadal od J. Q., nar. XX. L. XXXX, trvale bytom O. XX, okres L. X., volajúceho z telefónnej účastníckej stanice s číslom XXX XXX XXX XXX, finančné prostriedky v sume 80 eur, z ktorej časť sumy bola určená na uhradenie poplatkov v zmysle platného cenníka za vykonanie technickej a emisnej kontroly na vozidle a časť, najmenej vo výške 30 eur bola určená ako úplatok pre Bc. G. D. za vybavenie termínu a pre technika C. E. za bezproblémové schválenie spôsobilosti vozidla na premávku na pozemných komunikáciách,

4) Bc. G. D. po vzájomnej dohode s C. E. dňa 1. decembra 2015 v čase približne o 8.59 hod. z neznámeho miesta na území Slovenskej republiky počas telefonického rozhovoru uskutočneného z telefónneho čísla XXX XXX XXX XXX, ktorého je užívateľom, v súvislosti s vykonaním pravidelnej technickej kontroly a emisnej kontroly doposiaľ nestotožneného motorového vozidla zn. Sharan na stanici technickej kontroly G. A. D., spol. s.r.o., E. O. X, T. pravdepodobne zo dňa 3. decembra 2015 žiadal od Š. E., trvale bytom N., L. Q. XXX/XX, volajúceho z telefónnej účastníckej stanice s číslom XXX XXX XXX XXX, finančné prostriedky v sume 90 eur, z ktorej časť bola určená na uhradenie poplatkov v zmysle platného cenníka za vykonanie pravidelnej technickej a emisnej kontroly vozidla a časť, najmenej vo výške 30 eur bola určená ako úplatok pre Bc. G. D. za vybavenie termínu predmetnej kontroly a pre technika C. E. za bezproblémové schválenie spôsobilosti vozidla na premávku na pozemných komunikáciách, pričom uvedenej telefonickej požiadavke predchádzala SMS, ktorú dňa 1. decembra 2015 v čase o 8.58 hod. poslal Bc. G. D. z telefónneho čísla XXX XXX XXX XXX Š. E. na telefónne číslo XXX XXX XXX XXX v znení: „stvrtok 13.45 Komarno 90 eur“.

Z vyššie uvedeného niet žiadnych pochybností o tom, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 Tr. por. bol vydaný (a odpočúvanie bolo teda realizované) v inej trestnej veci, a to konkrétne vo veci týkajúcej sa podozrenia z páchania korupčnej trestnej činnosti v súvislosti s vykonávaním služobných činností colníkov Colného úradu Nitra, Stanice colného úradu Štúrovo, keď na strane uvedených colníkov bolo zároveň dané podozrenie aj zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa (konkrétne existovalo podozrenie, že dotknutí colníci za úplatky zmiernujú výkon kontroly, prehliadajú zistené porušenia právnych predpisov alebo si inak neplnia svoje povinnosti colníka).

Z uvedeného je nepochybné, že čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu, za ktorý bol Bc. G. D. právoplatne odsúdený v aktuálne preskúmvanej veci (a v ktorej boli ako dôkazy použité aj informácie získané na základe vyššie uvedeného odpočúvania), spočíva potom síce rovnako v páchaní korupčnej (a teda druhovo rovnorodej) trestnej činnosti, avšak skutkovo ide o úplne iné konanie – vecne nesúvisiace s tým, pre ktoré bolo odpočúvanie „nasadené“. Konkrétne – v preskúmvanej trestnej veci bol Bc. G. D. odsúdený za to, že spolu s C. E., pracujúcim v danom čase ako technik STK Komárno, (žiadali a následne aj) prijali úplatky v súvislosti s vykonávaním technickej a emisnej kontroly motorových vozidiel a nijako nesúvisia s činnosťou obvineného ako colníka.

Nemalo tu teda žiadnu relevanciu, že Bc. G. D. pracoval v tom čase ako colník Colného úradu Nitra, resp. inak, uvedená trestná činnosť nemala žiadny vecný súvis s výkonom jeho služobných činností. Len na okraj tu pritom možno poznamenať, že z na č. l. 437 a nasl. sa nachádzajúceho rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Nitra z 29. apríla 2016 o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby por. Bc. G. D. vyplýva, že dôvodom bolo podozrenie z páchania trestnej činnosti mimo výkonu služby (odkaz na uznesenie o vznesení obvinenia z 27. apríla 2016), keď bolo zdôraznené, že colník je počas trvania svojho služobného pomeru povinný sa nielen v rámci výkonu štátnej služby, ale **aj mimo nej** zdržať takého konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť finančnej správy alebo ohroziť dôveru k finančnej správe – z uvedeného dôvodu by preto podľa riaditeľa ponechanie menovaného vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby, keďže celá spoločnosť má záujem na riadnom a zákonnom výkone povinností colníka.

S ohľadom na právne závery vo veci konajúcich súdov nižšieho stupňa je potrebné v danom kontexte tiež zdôrazniť, že ČVS, pod ktorým bolo dňa 18. septembra 2015 vydané uznesenie o začatí trestného stíhania, je nepodstatné z pohľadu rozlíšenia, či ide (skutkovo) o jednu a tú istú trestnú vec (a mimochodom už z rozhodnutia z 11. marca 2016 vyplýva, že k vylúčeniu danej, aktuálne preskúmvanej trestnej veci, došlo s poukazom na to, že ide o iné, samostatné konanie). Tiež už spomenutá druhová totožnosť trestnej činnosti, a teda napĺňanie skutkovej podstaty toho istého trestného činu, je hľadiska uvedeného rozlíšenia irelevantná.

Ak teda platí, že vec, v ktorej bolo odpočúvanie „nasadené“, je odlišná od teraz preskúmvanej veci, kde bol obvinený Bc. G. D. právoplatne odsúdený, a to predovšetkým na podklade informácií takto získaných (išlo o podstatné dôkazy), je nevyhnutné, aby dovolací senát dal vyčerpávajúcu odpoveď na otázku, či s poukazom na § 115 ods. 7 Tr. por. bolo možné uvedené informácie považovať (aj) v preskúmvanej za zákonné (použiteľné) dôkazy.

Dovolaateľ sa v predloženej dovolaní odvoláva na výklad slova „súčasne“ v tzv. časovej súvislosti, keď odkazuje na závery rozhodnutia najvyššieho súdu zo 7. februára 2012, sp. zn. 2 To 5/2011, a v ktorom kontexte zároveň nesprávne uvádza, že ide o judikatúrne závery najvyššieho súdu, resp. jeho slovami o stanovisko najvyššieho súdu č. 35/2012. K tomu treba potom zdôrazniť, že okrem toho, že nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, a už vôbec nie o stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu (dovolaateľom uvádzané číslo je číslom, pod ktorým bolo rozhodnutie uverejnené v časopise Zo súdnej praxe), konajúci dovolací senát sa s takýmto výkladom nestotožňuje.

V prvom rade, **dovolací súd nesúhlasí s takým druhom výkladu**, ktorý zo slovíčka „súčasne“ použitého v príslušnom slovnom spojení dotknutého ustanovenia vyvodzuje závery – z pohľadu dôkaznej použiteľnosti získaných informácií aj v inej trestnej veci, než je tá, v ktorej odpočúvanie vykonalo a záznam vyhotovil – **že by už v čase zabezpečenia informácie malo byť vedené trestné konanie aj v inej trestnej veci, ktorej sa získaná informácia vecne týka, a to (navyše) pre niektorý z trestných činov predvídaných v § 115 ods. 1 Tr. por., resp. že by sa snáď bolo potrebné, aby v oboch dotknutých veciach bolo súčasne (časovo) vedené trestné konanie v čase použitia záznamu ako dôkazu v inej veci** (na posledne spomenutý záver je pritom poukazované zo strany „zástancov“ tzv. časovej súvislosti ako na údajne vyplývajúci z výkladu založeného na tzv. vecnej súvislosti, čím sa má „preukazovať“ nesprávnosť takejto výkladu, avšak treba uviesť, že predmetný záver má podklad v nedostatočnej a zároveň nepresnej argumentácii niektorých „oponentov“ tzv. časovej súvislosti).

Podľa názoru najvyššieho súdu správny výklad ustanovenia §115 ods. 7 Tr. por. je taký, že zákon na použitie záznamu ako dôkazu (presnejšie informácií takto získaných) v inej veci, ako je tá, v ktorej sa vyhotovil, resp. teda v inej, ako je tá, v ktorej bol vydaný príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, vyžaduje ako jedinú podmienku, aby v tejto inej trestnej veci bolo – a to v čase použitia záznamu – vedené konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Tr. por. (tzv. vecná súvislosť), t. j. pre niektorý z trestných činov (príp. viaceré), ktoré zákonodarca určil ako tie, ktoré odôvodňujú taký závažný zásah do práv dotknutých osôb, akým odpočúvanie nepochybne je (princíp proporcionality).

Slovičko „súčasne“ sa teda viaže k Trestným poriadkom „požadovanej“ právnej kvalifikácii aj v tejto inej trestnej veci, čo zjednodušene povedané znamená, že taká kvalifikácia konania, aká sa vyžaduje pre vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v zmysle § 115 ods. 1 Tr. por., sa súčasne (zároveň) požaduje aj v inej trestnej veci, v ktorej taký príkaz vydaný nebol (v ktorej odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný), avšak v ktorej sa informácie takto získané (samozrejme legálnym spôsobom, t. j. za splnenia všetkých podmienok) majú použiť.

Tiež možno potom na podporu vyššie uvedeného právneho názoru a zároveň vo vzťahu k záverom vyplývajúcim z iného právneho názoru, založeného na tzv. časovej súvislosti, poukázať na tú skutočnosť, že vychádzajúc z týchto záverov by malo o. i. platiť, že informácie získané na základe legálne vykonávaného odpočúvania a preukazujúce podozrenie z inej trestnej činnosti, o ktorej doposiaľ nebola „vedomosť“ (nie je teda vedené trestné konanie v danej veci), sú použiteľné mimoprocesne (operatívne), resp. ako informačný podklad pre následný procesný postup s jeho už aj dôkaznou relevanciou. To znamená, že by teda na ich základe vlastne bolo možné, či presnejšie povedané potrebné žiadať o vydanie „ďalšieho“ (druhého) príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Takýto postup sa však javí ako nelogický, keď vo väčšine prípadov by išlo celkom nepochybne o **zbytočnú duplicitu** (vydanie príkazu na odpočúvanie toho istého, už monitorovaného telefónneho čísla). Iná je samozrejme situácia, ak by „vystala potreba“ monitorovať aj iné účastnícke telefónne stanice, čomu by vydanie príkazu muselo predchádzať.

Rovnako je možné súhlasiť i s tým názorom, uvádzaným v tejto súvislosti, že ak by malo byť ustanovenie §115 ods. 7 Tr. por. vykladané tak, že je potrebné, aby bolo **už v čase realizácie** odpočúvania, a teda v čase získania dotknutej informácie **vedené trestné konanie aj v inej veci**, ktorej sa predmetná informácia vecne dotýka, **musel by byť použitý iný gramatický čas** – konkrétne namiesto slovíčka „vedie“, „viedlo“, a celé ustanovenie by teda muselo znieť tak, že v inej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj

v tejto veci **viedlo** trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1.

Ak bolo **účelom** zákonodarcu napomáhať pri odhaľovaní a následnom dokazovaní niektorých závažných druhov trestnej činnosti [vo vecnej pôsobnosti inštitútu odpočúvania (§ 115 ods. 1 Tr. por.), rozšírením možnosti využitia legálne získaných informácií ako dôkazov aj v inej trestnej veci, než len v tej, v ktorej boli získané], takýto účel by bol len ťažko naplniteľný (resp. len vo veľmi malom množstve prípadov) pri výklade založenom na tom, že už v čase získania informácie (resp. realizácie odpočúvania) sa požaduje súčasné vedenie trestného konania aj v tejto inej trestnej veci. Z pohľadu uvedeného výkladu by sa pritom dotknuté ustanovenie (§ 115 ods. 7 Tr. por.) javilo byť zbytočné aj preto, že v tejto inej trestnej veci by v podstate nič nebránilo vydaniu príslušného príkazu, a teda realizácii odpočúvania (ktoré je v zmysle Trestného poriadku možné aj v štádiu pred začatím trestného stíhania).

Napokon, nie je dôvod, aby režim Trestného poriadku vyžadoval v danom ohľade, t. j. pre použiteľnosť zákonne získaných informácií aj v inej trestnej veci, „prísnejšie“ kritéria ako zákon 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa postupuje v čase, keď ešte existujúce poznatky neodôvodňujú ani len postup podľa Trestného poriadku (teda nejde ešte ani o postup pred začatím trestného stíhania) – ide rozhodne o intenzívnejší zásah do práv dotknutých osôb. Konkrétne je potrebné v tejto súvislosti poukázať na vetu druhú § 7 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z. z., v súlade s ktorou informácie získané použitím informačno-technického prostriedku, ktoré sa nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedeného v žiadosti, sa môžu použiť ako dôkaz v trestnom konaní, len ak sa týkajú trestnej činnosti, v súvislosti s ktorou možno použiť informačno-technický prostriedok.

Preto, ak počas odpočúvania monitorovanej stanice, ktorej užívateľom bol Bc. G. D., boli získané informácie, odôvodňujúce (v danom čase) podozrenie z inej trestnej činnosti, než pre ktorú bolo odpočúvanie nariadené, použitiu takto získaných informácií ako dôkazov v posudzovanej (inej) trestnej veci nič nebránilo, keďže zákonom požadovaná podmienka (ako už bolo vysvetlené vyššie) bola splnená – „korupcia“ je totiž jedným z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Tr. por. Požadovaná právna kvalifikácia (v čase použitia záznamu) totiž predstavuje jediné obmedzujúce kritérium pre použitie výsledkov zákonným spôsobom realizovaného odpočúvania ako dôkazu v inej trestnej veci, a teda pre použitie výnimky z pravidla, že vyhotovený záznam telekomunikačnej prevádzky je možné použiť len vo veci, v ktorej bol vykonaný.

Inak povedané, ak vo veci, v ktorej bolo odpočúvanie nariadené (vykonané), sa viedlo trestné konanie pre trestné činy predvídané v § 115 ods. 1 Tr. por. a zároveň (súčasne) tiež v preskúmvanej veci, v ktorej boli výsledky tohto odpočúvania použité ako dôkazy, bol obvinený právoplatne odsúdený za trestný čin uvedený v § 115 ods. 1 Tr. por., je uplatnená dovolacia námietka o údajne nezákonných dôkazoch získaných na základe ITP neopodstatnená.

B.1/

Najvyšší súd rozsudkom zo 7. februára 2012, sp. zn. 2 To 5/2011, v trestnej veci obžalovaného JUDr. T. A. a spol., pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí o odvolaniach obžalovaných JUDr. T. A. a D. R. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“) z 24. marca 2011, sp. zn. PK-1T/48/2010, rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil u obžalovaného JUDr. T. A. v odsudzujúcej časti v celom rozsahu a u obžalovaného D. R. vo výroku o treste a následne podľa § 322 ods. 3 Tr. por. v príslušnom rozsahu vo veci sám rozhodol.

Z odôvodnenia:

Bez ohľadu na primárne dôvody rozhodnutia odvolacieho súdu o vine na základe podaných odvolaní, je potrebné uviesť k otázke súladu so zákonom pri použití informácii zabezpečených vyhotovením obrazovo-zvukových záznamov, resp. odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky nasledovné:

Pôvodné príkazy sudcu pre prípravné konanie ŠTS na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky (§ 115 ods. 2 Tr. por.) a na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov (§ 114 ods. 2 Tr. por.) boli vydané 8. júna 2007 vo veci trestného stíhania začatého podľa § 199 ods. 1 Tr. por. pre podozrenie z korupcie prokurátora Okresnej prokuratúry P. B. pri výkone jeho funkcie uznesením zo 4. júna 2007 (ČVS: PPZ-58/BPK-Z-2007). Takto boli zabezpečené dôkazné informácie vo vzťahu ku skutkom v bodoch 1a/, 1b/ a 2/ výroku napadnutého rozsudku (vo vzťahu ku skutkom 1a/ a b/ sa začalo trestné stíhanie uznesením z 28. augusta 2007, ČVS: PPZ-98/BPK-Z-2008, a vo vzťahu ku skutku v bode 2/ uznesením z 2. októbra 2007, ČVS:PPZ-116/BPK-Z-2007). Prvé z vyššie uvedených troch trestných stíhaní, začaté 4. júna 2007 bolo zastavené 21. augusta 2008 (ČVS:PPZ-58/BPK-Z-2007).

Ďalší príkaz na odpočúvanie, ako aj príkaz na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov bol vydaný sudcom pre prípravné konanie ŠTS 27. septembra 2009, a to vo veci trestného stíhania pre skutky v bode 1a/ a 1b/, ktoré sa začalo uznesením z 28. augusta 2007. Takto bol zabezpečený záznam zo 17. októbra 2007 (skutok v bode 3/ výroku o vine napadnutého rozsudku). Trestné stíhanie pre skutok v bode 3/ sa potom začalo uznesením z 24. októbra 2007 (ČVS:PPZ-127/BPK-Z-2007), následne boli na základe už uvedeného príkazu z 27. septembra 2007 zabezpečené záznamy z 26. a 29. októbra 2007 a zo 6. novembra 2007 (ku skutku v bode 3/).

Obvinenie bolo potom pre všetky skutky dotknuté napadnutým rozsudkom vznesené 11. marca 2009 (vrátane skutku, ktorého sa týka oslobodzujúca časť výroku napadnutého rozsudku).

Okrem situácie po 28. auguste 2007, týkajúcej sa časti záznamov ku skutku v bodoch 1a/ a 1b/ a záznamov ku skutku v bode 3/ výroku o vine napadnutého rozsudku (skutky v bode 1a/ a 3/ sú čiastkovými útokmi toho istého pokračovacieho trestného činu, resp. by boli, ak by u skutku v bode 3/ išlo o trestný čin), neboli splnené podmienky pre použitie zabezpečených informácií ako dôkazu, keďže išlo o záznamy získané podľa § 114 Tr. por. v inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej boli dotknuté záznamy na základe súdneho príkazu vyhotovené, pričom neboli splnené podmienky podľa § 114 ods. 7 Tr. por.

K tomu je ešte potrebné uviesť, že vzhľadom ku kritériám § 122 ods. 10 Tr. zák., a to jednak spôsobu spáchania a jednak času spáchania činov (skutkov) je vylúčené, aby u skutkov podľa uznesenia o začatí trestného stíhania zo 4. júna 2006, skutku uvedeného v oslobodzujúcej časti výroku rozsudku (trestné stíhanie začaté uznesením zo 7. septembra 2007 vo veci ČVS: PPZ-103/BPK-Z-2007) a skutku v bode 2/ odsudzujúcej časti výroku rozsudku išlo o čiastkové útoky toho istého pokračovacieho trestného činu (teda ani keby bolo dokázané spáchanie týchto činov obžalovaným ako trestných činov).

Čo sa týka požiadavky súčasného vedenia trestného konania v zmysle § 114 ods. 7 a § 115 ods. 7 Tr. por., súd prvého stupňa ju v odôvodnení napadnutého rozsudku interpretuje nesprávne.

Odôvodnenie rozsudku uvádza, že slovo „súčasne“, uvedené v dotknutých ustanoveniach je potrebné správne vzťahovať k okamihu použitia výsledku týchto procesných inštitútov a nie k okamihu k ich vykonávaniu.

V tejto otázke sa však súd prvého stupňa mylí. Nezodpovedá vecnej logike, aby zákon požadoval ako podmienku dôkaznej použiteľnosti informácie súčasné vedenie trestného konania vo veci, v ktorej bola táto informácia legálne získaná, a tento súbeh konaní mal byť daný ešte v čase, keď bude predmetná informácia v inom trestnom konaní použitá (teda v konečnom dôsledku na hlavnom pojednávaní v súdnom konaní). Použiteľnosť dôkazov v inom konaní by teda bola viazaná na podmienku, ktorá sa tohto (iné) konania vôbec netýka, a závisí len od priebehu, resp. dĺžky konania v pôvodnej veci.

Zároveň platí, že podľa takeého výkladu by informácie získané na základe príslušných príkazov z 8. júna 2007, vydaných v pôvodnom konaní, vedenom pod sp. zn. ČVS:PPZ-58/BPK-Z-2007 nemohli byť v súdnom konaní v prejednávanej veci použité, nakoľko toto konanie bolo zastavené 21. augusta 2008 (čo aj odôvodnenie rozsudku konštatuje a tým fakticky neguje svoj skôr uvedený výklad dotknutých ustanovení).

V konečnom dôsledku súd prvého stupňa slovo „súčasne“ vykladá ako súčasné vedenie trestného konania (ako konania podľa Trestného poriadku), teda nie konania občianskoprávneho, správneho alebo iného.

K tomu je potrebné uviesť, že Trestný poriadok upravuje postup v trestnom konaní (§ 1 Tr. por.), a nie v občianskom súdnom, správnom, či inom konaní. Je evidentne nadbytočné, aby trestnoprocený predpis ustanovoval podmienky pre dôkazné použitie podľa jeho úpravy v určitej veci zabezpečených informácií v inej veci s určením kritéria, že musí ísť o iné trestné (teda nie občianske súdne, správne alebo iné) konanie. Termín „súčasne“ by však nezapadal ani do tejto konštrukcie.

Jediným vecne odôvodneným východiskom, ktoré je možné použiť pri výklade zákonnej požiadavky „súčasného vedenia trestného konania v inej trestnej veci“ (s príslušnou právnou kvalifikáciou činu) je časová paralela trestného konania v oboch dotknutých veciach, a to v momente zabezpečenia dôkaznej informácie, ktorá má byť použitá duplicitne (v oboch konaniach).

Účelom úpravy, založenej na tomto princípe je vylúčenie zabezpečovania dôkazov „naslepo“, resp. preventívne bez toho, aby bol pre takýto postup dôvod, týkajúci sa možnosti spáchania určitého činu s jeho aspoň rámcovou identifikáciou, týkajúcou sa podstaty tohto skutku.

Dotknutá informácia je však vždy použiteľná mimoprocenou (operatívne), resp. ako informačný podklad pre následný procesný postup s jeho už aj dôkaznou relevanciou (§ 199 ods. 2 Tr. por.).

Platí teda nasledovné:

Dôkazné informácie zabezpečené postupmi podľa piatej hlavy prvej časti Trestného poriadku sa môžu zásadne použiť len v trestnej veci, v ktorej bol príslušný postup vykonaný na základe príkazu predsedu senátu alebo sudcu pre prípravné konanie.

Výnimkou z tejto zásady je súčasne vedenie trestného konania v inej trestnej veci v zmysle §§ 113 ods. 9, 114 ods. 7, 115 ods. 7, 117 ods. 12 a 118 ods. 7 Tr. por. (vždy musí ísť o konanie pre trestný čin uvedený v odseku jeden toho-ktorého ustanovenia).

Súčasným vedením trestného konania v inej trestnej veci sa rozumie úkon, rozhodnutie alebo iný postup, vykonaný na základe Trestného poriadku, ku ktorému v inej trestnej veci došlo pred zabezpečením dotknutej dôkaznej informácie vo veci, v ktorej bol tento postup nariadený (jej zabezpečením sledovaním osôb a vecí, vyhotovením obrazového, zvukového alebo obrazovo-zvukového záznamu, odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky, prostredníctvom agenta, alebo porovnaním údajov v informačných systémoch).

Inou trestnou vecou sa rozumie trestné konanie (aj pred začatím trestného stíhania) pre iný skutok ako trestný čin. Takým činom je na účel aplikácie vyššie uvedených ustanovení potrebné chápať aj pokračovací trestný čin v celom súhrne jeho čiastkových útokov (§ 122 ods. 10 a ods. 13 Tr. zák.). Pre možnosť dôkazného použitia zabezpečenej informácie vo vzťahu ku všetkým čiastkovým útokom toho istého pokračovacieho trestného činu teda postačuje vedenie trestného konania pre niektorý z jeho čiastkových útokov.

Je potrebné upresniť, že v ustanovení § 117 ods. 12 Tr. por. absentuje explicitné vyjadrenie podmienky súčasného vedenia trestného konania v inej veci. Z hľadiska výkladovej systematiky je však zrejmé, že na „externé“ dôkazné použitie informácií zabezpečených agentom sa tiež vzťahuje jednotný a z rovnakého princípu odvodený normatívny model riešenia dotknutej otázky, ktorý pokrýva všetky inštitúty upravené v piatej hlave prvej časti Trestného poriadku.

Na dôvažok najvyšší súd uvádza, že vypustenie požiadavky súčasného vedenia trestného konania (úpravou vyššie uvedených ustanovení) bola súčasťou vládneho návrhu na zmenu Trestného poriadku, ktorá viedla ku jeho novelizácii zákonom č. 262/2011 Z. z. (s účinnosťou od 1. septembra 2011). V príslušnej obsahovej časti však návrh nebol Národnou radou Slovenskej republiky akceptovaný, čo síce nezohráva z pohľadu súdneho výkladu platného a účinného zákona rozhodujúci význam, táto okolnosť je však legitímnou súčasťou interpretačných podkladov vo vzťahu k dotknutým ustanoveniam.

B.2/

Najvyšší súd uznesením z 27. októbra 2015, sp. zn. 2 To 11/2014, na verejnom zasadnutí podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „ŠTS“) z 30. júla 2014, sp. zn. BB-4 T/11/2014.

Z o d ô v o d n e n i a :

Rozsudkom ŠTS z 30. júla 2014, sp. zn. BB-4T/11/2014 boli obžalovaní O. W., JUDr. Y. W., JUDr. I. D., L. Y. a JUDr. T. X. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodení spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gv 120/10/1000-147 zo dňa 28. marca 2014 pre prečin podplácania spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. u obžalovaných O. W., JUDr. Y. W., JUDr. I. D. a L. Y. a pomoc k zločinu prijímania úplatku podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. k § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaný v 1 rade/ O. W., ktorý bol vo veci 2T/5/2005 vo väzbe v Ústave na výkon väzby Nitra pre trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 4 písm. a), ods. 5 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006, v doposiaľ presne neustálenom čase najneskôr od 22. januára 2010 na nezistenom mieste, cez ďalšie doposiaľ neustálené osoby požiadal obžalovaného v 2 rade/ JUDr. Y. W., aby mu za úplatok v presne nezistenej výške najmenej však 30.000 eur vybavil u doposiaľ presne nezisteného sudcu najvyššieho súdu prepustenie z väzby, a preto obžalovaný v 2 rade/ JUDr. Y. W. na presne nezistenom mieste, najmenej od 1. júla 2010 prisľúbil priamo alebo prostredníctvom ďalších doposiaľ nestotožnených osôb poskytnutie úplatku doposiaľ nezistenému sudcovi najvyššieho súdu konajúcemu vo veci 6 Tost 19/2010 za vybavenie prepustenia obžalovaného v 1 rade/ O. W. z väzby a dňa 6. júla 2010 približne o 20.10 hod. na vopred dohodnutom stretnutí v Bratislave, v reštaurácii OD Tesco Zlaté Piesky odovzdal obálku s úplatkom v presne nezistenej výške obžalovanému v 3 rade/ JUDr. I. D., ktorý spolu s obžalovaným v 4 rade/ L. Y. po spoločnej dohode dňa 6. júla 2010 približne o 21.00 hod. v Bratislave v reštaurácii Friends Restaurant na Vazovovej ulici odovzdali úplatok v nezistenej výške obžalovanému v 5 rade/ JUDr. T. X., ktorý ho dňa 7. júla 2010 odovzdal doposiaľ presne nezistenému sudcovi najvyššieho súdu a následne senát najvyššieho súdu dňa 14. júla 2010 vydal uznesenie pod sp. zn. 6 Tost 19/2010 o prepustení obžalovaného v 1 rade/ O. W. z väzby na slobodu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie ihneď po jeho vyhlásení prokurátor.

V písomnom odôvodnení odvolania uviedol:

Podstatnými dôvodmi pre vydanie napadnutého rozsudku bolo najmä nevyhovenie návrhu prokurátora súdom na vykonanie dôkazov získaných použitím informačno-technických prostriedkov (ďalej aj „ITP“) na základe príkazu vystaveného ŠTS sp. zn. BB-ŠTS-V-407-1/10-Ntt-338 zo dňa 21. mája 2010 ich prehratím na technickom zariadení (č. l. 412 + prepisy telefonických hovorov č. l. 413-451) v podstate preto, že podľa názoru súdu tento postup realizovaný podľa zákona č. 166/2003 Z. z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním sa síce týkal prejednávanej trestnej veci, ale súhlas súdu bol vydaný sudcom pre prípravné konanie v inej veci týkajúcej sa obvineného JUDr. T. X. a použitie týchto dôkazov nebolo možné z dôvodu porušenia ustanovenia § 115 ods. 7 Tr. por., pretože neboli vedené súbežne dve trestné stíhania, teda v tom čase sa ešte

nevedlo trestné konanie v tejto veci. Okrem toho ďalšie dôkazy súd považoval za nedostačujúce na odsúdenie obžalovaných v zmysle podanej obžaloby. Podľa názoru súdu po zhodnotení všetkých dostupných dôkazov nemožno dospieť k bezpečnému záveru, že sa stal skutok a jeho páchatel'mi sú obžalovaní.

S takýmito právnymi závermi súdu nie je možné stotožniť sa, a to z nasledovných dôvodov:

Objektívnou skutočnosťou v danej trestnej veci je fakt, že k najdôležitejším dôkazom, z ktorých vyplýva objektívne zistený skutkový stav obžalobou patria práve tie záznamy telefonických hovorov, ktoré, ako už bolo konštatované, súd odmietol vykonať.

Je pravdou, že tieto záznamy boli vykonané podľa zákona č. 166/2003 Z. z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním, na rozdiel od vyššie uvedeného právneho názoru súdu však obžaloba považuje tieto záznamy za zákonne vykonaný a použiteľný dôkaz podľa § 119 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona (Trestného poriadku) alebo podľa osobitného zákona.

Inkrimované, súdom na hlavnom pojednávaní nevykonané zvukové záznamy, boli podľa názoru obžaloby pred hlavným pojednávaním vykonané zákonne podľa osobitného zákona, najmä v súlade s jeho § 3 ods. 1, ods. 2 a § 7 ods. 2.

Podľa týchto ustanovení informačno-technický prostriedok možno použiť iba vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na zabezpečenie bezpečnosti štátu, obranu štátu, predchádzanie a objasňovanie trestnej činnosti alebo na ochranu práv a slobôd iných. Použitím informačno-technického prostriedku sa môže základné právo alebo sloboda obmedziť len v nevyhnutnom rozsahu a nie dlhšie, ako je to nevyhnutné na dosiahnutie zákonom uznaného cieľa, na ktorý slúži.

Údaje získané informačno-technickými prostriedkami možno použiť výlučne na dosiahnutie účelu pri plnení úloh štátu, ktoré spĺňajú podmienky podľa odseku 1 (§ 3 ods. 1, ods. 2).

Ak sa majú informácie získané pomocou informačno-technického prostriedku použiť ako dôkaz v trestnom konaní, vyhotoví orgán štátu písomný záznam s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti použitia informačno-technického prostriedku, k písomnému záznamu orgán štátu priloží záznam a jeho doslovný prepis. Informácie získané použitím informačno-technického prostriedku, ktoré sa nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedeného v žiadosti, sa môžu použiť ako dôkaz v trestnom konaní, len ak sa týkajú trestnej činnosti, v súvislosti s ktorou možno použiť informačno-technický prostriedok (§ 7 ods. 2).

Najmä z poslednej vety citovaného zákona v spojitosti s citovaným ustanovením § 119 ods. 2 Tr. por. je zrejmé, že zákonný dôkaz v trestnom konaní možno získať aj podľa iného zákona ako podľa Trestného poriadku, t. j. aj podľa spomínaného zákona č. 166/2003 Z. z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním, pričom kritériá zákonnosti vykonania a získania takého dôkazu sú uvedené v tomto osobitnom zákone. Za daných okolností preto na uvedený postup nemožno použiť kritériá zákonnosti podľa § 115 ods. 7 Tr. por., t. j. okrem iného aj súčasné vedenie trestného konania vo viacerých veciach, ale kritériá zákonnosti najmä podľa citovaného § 7 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z. z. v platnom znení. Týmto kritériom použitia ITP ako dôkazu v trestnom konaní aj v inej veci je zákonná možnosť použitia ITP aj v tejto inej veci, čomu žalovaný zločin podplácania podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. vyhovuje a pritom sa nemusia súčasne viesť viaceré trestné konania.

Ak by súd tento, podľa názoru obžaloby, dôkaz pripustil a vykonal ho na hlavnom pojednávaní podľa § 270 ods. 2 Tr. por., potom by zistil objektívny priebeh skutku tak, ako je popísaný v obžalobe.

Práve v týchto súvislostiach, t. j. ak je spôsobom uvedeným v obžalobe preukázaná objektívna pravda, do pozornosti súdu alternatívne dal tzv. Radbruchovu formulu, podľa ktorej sudca, ktorý by mal aplikovať zákon hrubo porušujúci spravodlivosť ako všeobecnú rovnosť, musí vychádzať z tejto spravodlivosti a náplň zákona

ignorovať ako bezprávné právo. Teda pokiaľ je rozpor so spravodlivosťou extrémny tak ako v tomto prípade, potom má sudca povinnosť rozhodnúť *contra legem* a v súlade s prirodzenoprávnou teóriou práva a nie len v zmysle právneho pozitivizmu, musí hľadať objektívnu pravdu a rozhodnúť v súlade s ňou spravodlivo.

Konštatoval však, že tento postup je len alternatívny, pretože prioritne, postupujúc podľa § 119 ods. 2 Tr. por. v spojitosti najmä s citovanými § 3 ods. 1, ods. 2 a § 7 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z. z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním, mal súd vyhovieť návrhu prokurátora na vykonanie dôkazov podľa § 270 ods. 2 Tr. por. v celom rozsahu, v dôsledku čoho by v kontexte aj iných vykonaných dôkazov rozhodol objektívne, zákonne a spravodlivo odsudzujúcim a nie oslobodzujúcim rozsudkom.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný JUDr. Y. W., ktorý spochybnil jeho závery o možnom použití dôkazov získaných použitím informačno-technických prostriedkov na základe príkazu ŠTS z 21. mája 2010 poukazujúc na rozsudok najvyššieho súdu zo 7. februára 2012, sp. zn. 2 To 5/2011, v ktorom je vysvetlený pojem „súbežného vedenia trestného konania“. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o argumentáciu prokurátora, že predmetné záznamy boli získané v súlade so zákonom a treba použiť kritériá zákonnosti podľa § 7 ods. 2 Tr. por., alternatívne prirodzenoprávnou teóriou práva (tzv. Radbruchovu formulu), poukázal na to, že ak Trestný poriadok (§ 115 ods. 7 Tr. por.) neumožňuje ako dôkaz použiť záznam telekomunikačnej prevádzky (získaný podľa Trestného poriadku) v inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa vykonal, ak sa súčasne aj v tejto inej veci nevedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1 § 115 Tr. por., potom v súlade s argumentom *a maiori ad minus* nemožno použiť takýto dôkaz ani vtedy, ak bol získaný podľa osobitného zákona.

Odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky je jedným z najzásadnejších zásahov do súkromia fyzickej osoby. Trestný poriadok ho upravuje kogentne a presne stanovuje limity jeho použitia. Nie je preto možné vykladať jeho použitie extenzívne, odvolávajúc sa na tzv. Radbruchovu formulu, ale výlučne restriktívne. Opačný, alternatívny výklad podľa prirodzeno-právnej koncepcie, by bol v rozpore s argumentom *reductio ad absurdum*. Bol by nezmyselný a mal by neprijateľný výsledok. Viedol by totiž k vylúčeniu použitia tohto ustanovenia, teda k faktickej nemožnosti jeho použitia. Vykonanie tohto nezákonného dôkazu by bolo porušením povinnosti viesť trestné stíhanie výlučne zákonným spôsobom.

K najzásadnejšiemu problému týkajúcemu sa použitia informačno-technických prostriedkov zaobstaraných na základe príkazu vydaného ŠTS sp. zn. BB-ŠTS-V-407-1/10-Ntt-338 zo dňa 21. mája 2010, ich prehratia na technickom zariadení, najvyšší súd, ako súd odvolací uvádza:

Vzťah medzi zákonom č. 166/2003 Z. z. o ochrane pred odpočúvaním v znení neskorších predpisov a Trestným poriadkom, resp. jeho ustanoveniami upravujúcimi použitie informačno-technických prostriedkov uvedenými v §§ 115 a 116 je v prvom zákone vymedzený v jeho ustanovení § 1 ods. 2, podľa ktorého tento zákon sa nevzťahuje na použitie informačno-technických prostriedkov v trestnom konaní podľa osobitného zákona. Týmto zákonom sa má na mysli práve Trestný poriadok. Z uvedeného vyplýva, že *lex specialis* pre použitie informačno-technických prostriedkov v trestnom konaní je jedine Trestný poriadok.

Ak potom ustanovenie § 115 ods. 7 Tr. por. stanoví, že v inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1.

Dňa 21. mája 2010 sa trestné konanie proti obžalovanému O. W. a spol. ešte nevedlo, ale bolo začaté až neskôr a prvým úkonom trestného konania v tejto trestnej veci možno označiť až príkazy sudcu na odposluch telekomunikačnej prevádzky z 3. júla 2010, ktoré predchádzali formálnemu vydaniu uznesenia o začatí trestného stíhania.

Z uvedeného odvolací súd uzatvoril, že odposluchy zaobstarané na základe príkazu vydaného ŠTS sp. zn. BB-ŠTS-V-407-1/10-Ntt-338 zo dňa 21. mája 2010, ich prehratie na technickom zariadení by bolo v rozpore s ustanovením § 115 ods. 7 Tr. por.

Odvolací súd napriek podozreniu, že k skutku popísanému v obžalobe došlo, nemal istotu, že sa skutok stal a za takejto situácie, ani nemohol na základe tzv. Radbruchovej metódy vyvodit' trestnú zodpovednosť obžalovaných odsudzujúcim rozsudkom.

Odvolací súd sa totiž nedomnieva, aby konkrétne ustanovenie § 115 ods. 7 Tr. por. a jeho aplikácia v prerokúvanej trestnej veci boli v extrémnom rozpore so spravodlivosťou.

V prerokúvanej veci by totiž použitie Radbruchovej formuly za zisteného stavu dôkaznej núdze znamenalo istý stupeň svojvôle a nahrádzanie dôkazov úvahou súdu, čo je podľa názoru odvolacieho súdu neprípustné. Z uvedených dôvodov preto najvyšší súd odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

V súlade s § 22 ods. 2 zákona o súdoch sa z oslovených subjektov, ktoré odpovedali, vyslovili za alternatívu A/: Špecializovaný trestný súd, krajské súdey v Trnave, Banskej Bystrici a Prešove, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave. Za alternatívu B/ sa vyslovili: krajské súdey v Nitre, Trenčíne a Košiciach, Generálna prokuratúra Slovenskej republiky a Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Z týchto pripomienok a z rozpravy na rokovaní trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu vyplynulo:

Právo nie je (a nemôže byť) samoúčelné, a preto pri výklade právnych noriem vo všeobecnosti platí, že ak je interpretované ustanovenie nejasné a ak je zároveň známy účel, ktorý má byť týmto ustanovením dosiahnutý, treba z niekoľkých jazykovo možných výkladových výsledkov vybrať práve ten, ktorý je najlepšie spôsobilý tento účel naplniť (pozri napr. Melzer, F. Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, 159 s.).

Právna úprava, výslovne umožňujúca použiť záznam telekomunikačnej prevádzky v inej veci, ako je tá, v ktorej bolo odpočúvanie vykonané, a obsahovo zodpovedajúca dnešnému zneniu ustanovenia § 115 ods. 7 Trestného poriadku, bola prvýkrát zavedená zákonom č. 247/1994 Z. z., ktorým sa menil a doplnal Trestný poriadok (zákon č. 141/1961 Zb.). Z dôvodovej správy k tejto novele Trestného poriadku vyplýva, že bola reakciou na nepretržitý nárast kriminality a zároveň bola súčasťou súboru legislatívnych zmien, ktorých cieľom bolo zefektívniť boj proti najzávažnejším, najmä organizovaným formám, trestnej činnosti a proti legalizácii z nej pochádzajúcich príjmov. Vo vzťahu k inštitútu odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky [v tom čase upravenom v § 88 Trestného poriadku (zákon č. 141/1961 Zb.)] sa to okrem už zmienenej možnosti použiť záznam telekomunikačnej prevádzky aj v inej veci, než v ktorej bol získaný, prejavilo tiež rozšírením okruhu trestných činov, pri ktorých možno tento inštitút použiť, ale aj jeho rozšírením na všetky formy telekomunikačnej prevádzky, keďže dovtedy ho bolo možné použiť len v prípade telefónnych hovorov.

Z uvedeného vyplýva, že cieľom zavedenia možnosti využiť odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky legálne získané informácie ako dôkazy aj v inej veci, ako len v tej, v ktorej boli získané, bolo (a je) napomocť pri odhaľovaní a následnom dokazovaní najzávažnejších druhov trestnej činnosti.

Takto identifikovaný účel by však bol len ťažko naplniteľný (resp. len vo veľmi malom množstve prípadov) pri výklade ustanovenia § 115 ods. 7 Trestného poriadku založenom na tom, že už v čase získania dôkazne relevantnej informácie sa požaduje súčasné vedenie trestného konania aj v inej trestnej veci. Z pohľadu

tohto výkladu by sa dotknuté ustanovenie javilo byť zbytočné aj preto, že ak je už v čase realizácie odpočúvania vedené trestné konanie aj v inej veci, nič nebráni vydaniu príslušného príkazu a vykonávaniu odpočúvania, ktoré je podľa Trestného poriadku možné aj v štádiu pred začatím trestného stíhania, v tejto inej veci.

Naproti tomu taký výklad tohto ustanovenia, podľa ktorého sa na použitie záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej veci vyžaduje ako jediná podmienka iba to, aby aj v tejto inej trestnej veci bolo vedené trestné konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Trestného poriadku (tzv. vecná súvislosť), je nepochybne spôsobilý vyššie vymedzený účel, ktorý má byť týmto ustanovením dosiahnutý, lepšie naplniť.

Preto slovo „súčasne“ použité v ustanovení § 115 ods. 7 Trestného poriadku sa viaže výlučne k Trestným poriadkom „požadovanej“ právnej kvalifikácii a nie k okamihu získania či použitia záznamu telekomunikačnej prevádzky, čo znamená, že taká kvalifikácia konania, aká sa vyžaduje pre vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 1 Trestného poriadku, sa súčasne/zároveň požaduje aj v inej trestnej veci, v ktorej taký príkaz vydaný nebol a v ktorej odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný, avšak v ktorej sa legálnym spôsobom, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získané informácie majú použiť.

Takýto výklad zároveň neznamená zabezpečovanie dôkazov „naslepo“, resp. preventívne, keďže zákonné použitie predmetného dôkazného prostriedku na zabezpečovanie informácií je (za splnenia ďalších podmienok) vždy podmienené dôvodným predpokladom, že ním budú zistené skutočnosti významné pre konkrétne trestné konanie o dostatočne individualizovanom trestnom čine (§ 115 ods. 1 Trestného poriadku), ale iba vytvára priestor na použitie prípadných náhodne získaných dôkazov o trestnej činnosti, o ktorej nemali orgány činné v trestnom konaní v čase ich získania vedomosť.

Procesná použiteľnosť náhodných dôkazov je pritom súdnou praxou všeobecne akceptovaná. Typickým príkladom je v tomto smere situácia, keď sa pri domovej prehliadke, ktorá rovnako predstavuje zásah do základného práva na súkromie (v jeho širšom ponímaní) a ktorej vykonanie je tiež podmienené príkazom súdu, nájdu aj iné veci, ako boli hľadané, ktoré zároveň nasvedčujú spáchaniu inej trestnej činnosti, než pre ktorú bola domová prehliadka nariadená. V tomto prípade výslovná právna úprava obdobná ustanoveniu § 115 ods. 7 Trestného poriadku ale nie je potrebná, keďže domovú prehliadku možno nariadiť v konaní o každom trestnom čine. Na rozdiel od nej však predstavuje odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky (vykonávané utajovaným spôsobom) tak závažný zásah do základných práv a slobôd jednotlivca, že verejný záujem na náležitom zistení trestných činov a potrestaní ich páchatel'ov nie je v demokratickej spoločnosti spôsobilý ospravedlniť (legitimizovať) takýto zásah v prípade akéhokoľvek trestného činu, ale len pri taxatívne vymedzených a svojou povahou najzávažnejších trestných činoch.

V tejto súvislosti treba pre úplnosť dodať, že ak na základe takýchto náhodných dôkazov získajú orgány činné v trestnom konaní poznatky o inej (dovtedy pre nich neznámej) trestnej činnosti v kvalite odôvodňujúcej konanie podľa Trestného poriadku, sú pri jej následnom objasňovaní povinné postupovať tak, aby ďalšie dokazovanie už bolo realizované v konaní o takomto inom trestnom čine, včítane zabezpečenia súdnej kontroly prípadných ďalších zásahov do základných práv a slobôd (§ 2 ods. 3 Trestného poriadku).

Rovnaký prístup je potom namieste uplatniť aj pri výklade obsahovo zhodných ustanovení § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7 Trestného poriadku, upravujúcich použitie záznamov zo sledovania, obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov a záznamov z porovnávaní údajov v informačných systémoch v iných veciach, než v ktorých boli získané, a tiež v prípade, ak sa majú v trestnom konaní použiť ako dôkaz informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov.

Pokiaľ ide o použitie informácií, ktoré boli získané informačno-technickými prostriedkami nasadenými podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním, treba navyše uviesť, že ak zákonodarca pri úprave trestného konania

nedovoľuje použiť informačno-technické prostriedky (ale ani prostriedky operatívno-pátracej činnosti) pri objasňovaní každého trestného činu, ale vždy len určitej skupiny trestných činov, a to v závislosti od závažnosti zásahu do základných práv a slobôd, nemožno toto obmedzenie obchádzať tým, že sa budú informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním používať aj na usvedčenie páchatel'ov takých trestných činov, v konaní o ktorých ale Trestný poriadok ich použitie na zabezpečenie dôkazov nepripúšťa.

Preto aj použitie podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním legálne získaných informácií ako dôkazov v trestnom konaní je podmienené tým, že toto trestné konanie je vedené pre taký trestný čin, v konaní o ktorom Trestný poriadok použitie takých informačno-technických prostriedkov, ktorými boli informácie podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním získané, pripúšťa; to platí aj v situácii, keď sa informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedené v žiadosti (§ 7 ods. 2 veta druhá zákona o ochrane pred odpočúvaním).

Tomu nebráni ani znenie ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním, podľa ktorého sa tento zákon nevzťahuje na použitie informačno-technických prostriedkov v trestnom konaní podľa osobitného zákona (Trestného poriadku). Toto ustanovenie je totiž nutné vykladať v súvislosti s § 7 ods. 2 veta prvá zákona o ochrane pred odpočúvaním (v zmysle ktorého sa využitie informácií získaných použitím informačno-technických prostriedkov podľa tohto zákona v trestnom konaní výslovne predpokladá) tak, že tento zákon nemožno použiť pri nasadení informačno-technických prostriedkov v trestnom konaní.

23.

ROZHODNUTIE

Trestný poriadok v ustanoveniach § 373 ods. 1, ods. 2 výslovne rozlišuje medzi povinnosťou obvineného a osoby uvedenej v § 369 ods. 5 Trestného poriadku podať dovolanie prostredníctvom obhajcu a povinnosťou obvineného byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Ak obvinený alebo niektorá z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku podajú dovolanie v rozpore s § 373 ods. 1 Trestného poriadku inak ako prostredníctvom obhajcu, je tento nedostatok odstrániteľný len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu (§ 376 Trestného poriadku). Vyplýva to zo znenia ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého povinnosť poučiť a vyzvať dovolateľa na odstránenie tohto nedostatku v určenej lehote prináleží súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, pričom ustanoviť obhajcu v takýchto prípadoch môže iba predseda senátu súdu prvého stupňa, a to len vtedy, ak obvinený preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

Riadne splnenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku prvostupňovým súdom *ex lege* nahrádza postup dovolacieho súdu podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku. Na odmietnutie dovolania podaného obvineným, resp. niektorou z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku z dôvodu, že toto nie je podané prostredníctvom obhajcu, tak nie je predchádzajúci postup podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku potrebný.

Dovolací súd je ale s poukazom na ustanovenia § 373 ods. 2, ods. 4 Trestného poriadku povinný postupovať podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, ak po predložení veci zistí, že obvinený, prípadne niektorá z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku síce podali dovolanie prostredníctvom obhajcu, ale toto zastúpenie sa netýka ďalšieho konania, resp. v jeho priebehu zaniklo.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. apríla 2018, sp. zn. 2 Tdo 20/2018)

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 23. apríla 2018, sp. zn. 2 Tdo 20/2018, podľa § 382 písm. d) Tr. por. odmietol dovolanie obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 22. júna 2016, sp. zn. 2To/27/2016.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo 4. februára 2016, sp. zn. 2T/50/2015, uznal obvineného C. C. vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., ktorý spáchal na tom skutkovom základe, že v presne nezistený deň v jeseni v roku 2014 v C., vo výrobnéj hale spoločnosti P., na Ul. T. XX, v ktorej má výrobné priestory spoločnosť Q. W., s. r. o., pre ktorú v tom čase pracoval, počas vykonávania prác odcudzil 2 ks certifikovaných medených tyčí o priemere 60 mm a o dĺžke 1,5 m, ktoré následne priamočiarou pilou rozpíliť na viaceré kratšie kusy, ktoré následne vložil do tašky a z miesta odniesol do zberných surovín v C., na Ul. V. S., kde tento materiál predal a takto získané peňažné prostriedky použil pre vlastnú potrebu, čím spôsobil poškodenú obchodnú spoločnosť Q. W., s. r. o., so sídlom C. XX, C., IČO: XX XXX XXX., škodu odcudzením 621,91 eur.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň obvinenému uložil podľa § 287 ods. 1 Tr. por. povinnosť nahradiť poškodenú spoločnosť Q. W., s. r. o. škodu vo výške 621,91 eur.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 22. júna 2016, sp. zn. 2To/27/2016, zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu podal priamo obvinený C. C. 21. júla 2016 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a d) Tr. por.

Uvedené dovolanie odôvodnil tým, že odvolací súd rozhodoval o jeho odvolaní v jeho neprítomnosti, hoci svoju neúčast' pred konaním verejného zasadnutia prostredníctvom svojej manželky ospravedlnil a žiadal o odročenie verejného zasadnutia. Obvinený má za to, že týmto postupom odvolacieho súdu, ktorý vykonal verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti, bolo porušené aj jeho právo na obhajobu, nakoľko na verejnom zasadnutí chcel súdu vysvetliť otázku náhrady škody.

Navrhol preto, aby najvyšší súd ako dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že uznesením krajského súdu z 22. júna 2016, sp. zn. 2To/27/2016, a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon a to v jeho neprospech; rovnako navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu z 22. júna 2016, sp. zn. 2To/27/2016, a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. mu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že v nej nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 Tr. por.

Podľa § 373 ods. 1, ods. 3 Tr. por. môže obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že obvinený C. C. nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu, pričom na výzvu okresného súdu, ktorá mu bola v súlade s § 373 ods. 3 Tr. por. doručená 7. septembra 2016, nijak nereagoval, uvedený nedostatok neodstránil a ani nepreukázal, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, a to napriek opakovaným výzvam, ktoré mu boli doručené 4. novembra 2016, 30. januára 2017 a 24. februára 2018.

Najvyšší súd preto dovolanie obvineného C. C. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol.

Nepostupoval pritom podľa § 379 ods. 1 Tr. por., keďže postup podľa tohto ustanovenia prichádza do úvahy iba vtedy, ak nie je podané dovolanie úplné alebo má iné odstrániteľné chyby. Nedostatok spočívajúci v tom, že dovolanie nebolo podané prostredníctvom obhajcu, je však odstrániteľný len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu. Vyplýva to zo znenia § 373 ods. 3 posledná veta Tr. por., podľa ktorého ustanoviť obhajcu v prípadoch, v ktorých bolo dovolanie podané priamo obvineným, resp. niektorou osobou uvedenou v § 369 ods. 5 Tr. por., môže iba predseda senátu súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni, a to len vtedy, ak obvinený preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

Zároveň treba uviesť, že ustanovenie § 373 ods. 4 Tr. por., v zmysle ktorého ak dovolací súd po predložení dovolania zistí, že dovolateľ nie je zastúpený obhajcom, poučí ho podľa odseku 2 a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku, dopadá na situácie, v ktorých či už obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 Tr. por. síce podali dovolanie prostredníctvom obhajcu, ale toto zastúpenie sa netýka ďalšieho konania, resp. v jeho priebehu zanikne.

24.

ROZHODNUTIE

I. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje.

II. Znalec pri príprave a vypracovaní znaleckého posudku v štádiu po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia môže (a má) vychádzať zo všetkých dovtedy legálne, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získaných dôkazov, a teda aj zo svedeckej výpovede neskôr obvinenej osoby. Následná procesná nespôsobilosť takejto svedeckej výpovede nespôsobuje bez ďalšieho nezákonnosť znaleckého posudku a nevylučuje zohľadnenie jeho odborných záverov pri rozhodovaní vo veci samej.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. júla 2019, sp. zn. 3 Tdo 29/2019)

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 24. júla 2019, sp. zn. 3 Tdo 29/2019, na verejnom zasadnutí podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol dovolanie obvinenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. septembra 2019, sp. zn. 3To/127/2018.

Z o d ô v o d n e n i a :

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., tu už obvinená vecne, avšak nie opodstatnene uviedla, že znalecký posudok je nezákonným dôkazom a preto nebolo možné pri rozhodovaní o vine na neho prihliadať.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (*solery or to a decisive extent*) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri *Mariana Marinescu p. Rumunsku*, rozs. č. 36110/03 z 2.2.2010, *Emen p. Turecku*, rozs. č. 25585/02 z 26.1.2010, *Van Mechelen a ďalší p. Holansku*, *Visser p. Holandsku*, rozs. č. 26668/95 zo 14.2.2002, *Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu*, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15.12.2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania dovolací súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov, okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.) aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravídla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu, alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva:

- k dopravnej nehode došlo 18. januára 2017 a 19. januára 2017 vyšetrovateľ uznesením, sp. zn. ČVS: ORP-17/VYS-VK-2017, začal trestné stíhanie „vo veci“ postupom podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Tr. por. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. (č. l. 1),
- dňa 24. januára 2017 bola K. S. vypočutá ako svedkyňa k priebehu jazdy so svojím vozidlom a k okolnostiam dopravnej nehody (č. l. 50-52),
- dňa 23. marca 2017 vyšetrovateľ uznesením, sp. zn. ČVS: ORP-17/VYS-VK-2017, pribral do konania znalca z Odboru doprava cestná, odvetvie nehody v cestnej doprave (č. l. 69),
- dňa 26. marca 2017 bol vypočutý ako svedok – poškodený S. E.,
- dňa 27. apríla 2017 znalec z Odboru doprava cestná, odvetvie nehody v cestnej doprave, doručil vyšetrovateľovi znalecký posudok (č. l. 70-135),
- dňa 29. apríla 2017 vyšetrovateľ uznesením, sp. zn. ČVS: ORP-17/VYS-VK-2017, vzniesol obvinenie K. S. za spáchanie prečinu ublíženie na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. (č. l. 3-5),
- dňa 28. júna 2017 bola obvinená K. S. vypočutá ako obvinená (č. l. 18-21).

V súvislosti s dovolacou argumentáciou obvinenej, bolo potrebné v predmetnej veci vyriešiť a odpovedať na nasledovné otázky:

Mohol znalec pri príprave a vypracovaní znaleckého posudku vychádzať z dovedy v spise zabezpečených dôkazov – najmä svedeckej výpovede K. S. z 24. januára 2017?

Ak znalec podá znalecký posudok, zohľadniac aj svedeckú výpoveď, ktorú v ďalšom konaní nebude možné použiť ako dôkazný prostriedok na preukazovanie viny, robí táto okolnosť zo znaleckého posudku dôkazný prostriedok v ďalšom konaní nepoužiteľný?

Najvyšší súd odpovedá:

V prípadoch dopravných nehôd takéhoto typu, je takmer vždy v úvode vyšetrovania sporné, kto dopravnú nehodu zaviniť (najmä ak podstatným je zistenie, či vodič odbočujúceho vozidla dal včas znamenie o zmene smeru jazdy, resp. nie). V predmetnej veci vyšetrovateľ nebol oprávnený, po zadokumentovaní dopravnej nehody, hneď vzniesť obvinenie K. S., pretože na takýto postup nemal dostatočne odôvodnený podklad (vôbec nebolo zrejmé, kto dopravnú nehodu zaviniť).

Podľa § 206 ods. 1 Tr. por. – „Ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministrom spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania“.

Najvyšší súd považuje za potrebné vo všeobecnosti poznamenať, že pri takýchto dopravných nehodách môže dôjsť k zraneniu aj obidvoch účastníkov dopravnej nehody. Za takejto situácie, pri začatí trestného stíhania, je takmer nemožné ihneď vyriešiť otázku zavinenia bez odborných znaleckých záverov, pričom zároveň nemožno opomenúť, že trestné stíhanie musí byť začaté vo veci, nakoľko obhliadka miesta činu je neodkladným úkonom a preto postup v zmysle § 199 Tr. por. je nevyhnutný.

Práve pre takéto prípady slúži procesný prostriedok – začatie trestného stíhania „vo veci“. V okamihu, keď vyšetrovateľovi nie je zrejmé, kto dopravnú nehodu zavinil, je logické a zároveň súladné so zákonom, vypočuť účastníkov dopravnej nehody ako svedkov a ak by boli obidvaja zranení, tak zároveň obidvoch aj ako poškodených.

Výsluch K. S. vykonaný 24. januára 2017 (6 dní po nehode) ako svedkyne, bol vykonaný v súlade so zákonom, pretože inú zákonnú možnosť vyšetrovateľ nemal. Neexistoval ani najmenší dôvod vypočúvať ju ako podozrivú, pretože otázka zavinenia nebola dostatočne vyriešená a z hľadiska všeobecného, by bola v rozpore s logickým vnímaním spravodlivosti ako takej, vypočúvať obidvoch účastníkov dopravnej nehody ako podozrivých, ak by napr. obidvaja utrpeli zranenia. Tak isto nie je možné účastníkov dopravnej nehody „preventívne obviniť“ len preto, aby sa v ďalšom mohlo vysloviť, že znalecký posudok vychádzal z výpovedí obvinených a nie svedkov.

Najvyšší súd uzatvára, že vyšetrovateľ postupoval správne a v súlade so zákonom, keď K. S. vypočul 24. januára 2017 v procesnom postavení svedkyne.

Podľa § 145 ods. 1 Tr. por. – „Úlohy, ktoré má znalec riešiť z hľadiska svojej odbornosti, sa mu určia spravidla v uznesení o pribratí znalca, a to formou otázok. Treba dbať pritom na to, že znalec nie je oprávnený riešiť právne otázky ani hodnotiť vykonané dôkazy, ani robiť právne závery. Znalcovi treba umožniť, aby sa v potrebnom rozsahu oboznámil s obsahom spisu, najmä s vykonanými dôkazmi. Možno mu tiež dovoliť, aby sa zúčastnil na výsluchu obvineného, svedkov alebo pri vykonávaní iných dôkazov. Na návrh znalca možno tiež vykonať dôkazy, ktoré potrebuje na účely podania posudku. Pri takom dokazovaní má právo byť prítomný a vypočúvaným osobám môže klásť otázky. Znalcovi možno zapožičať spis.“

Ako je vidieť, znalcovi **treba** umožniť oboznámenie sa so spisom a možno mu zapožičať spis. Znalec sa oboznamuje s dôkazmi na základe spisu, ktorý dostal k dispozícii. Ak na podanie posudku potrebuje dokazovanie doplniť, požiada o vykonanie dôkazov orgán, ktorý ho do konania pribral.

Znalcovi neprislúcha riešiť právne otázky, medzi ktoré nepochybne patrí aj to, či svedecká výpoveď bude v ďalšom konaní použiteľná ako dôkazný prostriedok, alebo nie. Preto najvyšší súd na prvú otázku odpovedá, že znalec môže a zároveň musí vychádzať pri príprave a vypracovaní znaleckého posudku z tých dôkazov, ktoré sú v spise a teda aj z výpovede svedka, ktorá v ďalšom konaní nebude môcť byť použitá ako dôkazný prostriedok na preukazovanie viny obvineného.

K druhej nastolenej otázke najvyšší súdu uvádza:

Je nesporné, že funkcia (procesné postavenie) svedka je nezlučiteľná s funkciou (procesným postavením) inej osoby, v tom istom trestnom konaní. Predovšetkým nemôže byť svedkom obvinený a to ani v pomere k iným spoluobvineným – v tom istom konaní. Tak isto svedok nemôže byť znalcom, tlmočníkom,

prokurátorom, obhajcom či sudcom – v tom istom konaní. Z uvedeného vyplývajú jasné a zrozumiteľné procesné dôsledky a to najmä, že výpoveď svedka nemôže byť v ďalšom konaní **procesne použiteľným dôkazným prostriedkom na preukazovanie viny tej istej osoby, ktorej procesné postavenie sa neskôr zmenilo na obvineného**. Je tomu tak preto, lebo svedkom je fyzická osoba rozdielna od obvineného, ktorá bola vyzvaná, aby vypovedala o skutočnostiach dôležitých pre trestné konanie, ktoré vnímala (poznala, pozorovala) svojimi zmyslami. Svedok je nezastupiteľný inou osobou, pretože jeho postavenie je „vytvorené“ situáciou, ktoré pozoroval či vnímal. Obvinený nemôže svedčiť (byť zároveň vypočutý ako svedok) vo svoj prospech, ani neprospech.

Preto ak bola K. S. v predmetnej veci vypočutá najprv ako svedkyňa, jej svedecká výpoveď z 24. januára 2017 nemôže byť v ďalšom konaní prečítaná na hlavnom pojednávaní, a ani s ňou nemôže byť obvinená „konfrontovaná“.

Vykonanie znaleckého posudku na hlavnom pojednávaní je ale obsahovo i materiálne iným procesným úkonom ako vykonanie svedeckej výpovede. Odlišnosť je v tom, že znalec podáva odborné informácie ustálené na základe vedeckej analýzy zistených skutočností. Ak znalec pri tejto analýze vychádzal aj z pôvodnej svedeckej výpovede, nemožno vysloviť, že znalecký posudok ako celok je nezákonným dôkazným prostriedkom. (...)

V každom prípade platí, že krajský súd správne pri rozhodovaní nezobral do úvahy svedeckú výpoveď teraz obvinenej K. S., keď vyslovil: „Je potrebné prvostupňovému súdu vytknúť to, že nesprávne dôvodil tým, že obžalovaná sa na hlavnom pojednávaní najprv obhajovala tým, že poškodený jej spôsobom jazdy dával najavo, že ho môže predchádzať. Takýmto spôsobom vypovedala ale v procesnom postavení svedkyne v štádiu prípravného konania a takáto výpoveď nemôže byť dôkazom svedčiacim v jej neprospech. V tejto súvislosti tak obstála odvolacia námietka obžalovanej“.

Najvyšší súd uzatvára:

- Trestný poriadok nepripúšťa „preventívne“ vznesenie obvinenia napr. len preto, aby znalec vychádzal pri príprave a vypracovaní znaleckého posudku z výpovede obvinenej (ako na to poukazuje dovolateľka v tejto veci),

- K. S. bola vypočutá ako svedkyňa, po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia, v súlade so zákonom – iný procesný postup nebol možný a zodpovedal v tom čase stavu vyšetrovania a potrebe ďalšieho odborného posúdenia okolností vzniku dopravnej nehody,

- K. S. vypovedala dobrovoľne, nevyužila právo odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 2 Tr. por.,

- znalecký posudok bol získaný procesne správnym postupom, pričom znalec pri príprave posudku a jeho vypracovaní vychádzal z dôkazov získaných v súlade so zákonom,

- svedecká výpoveď K. S. bola pri rozhodovaní o jej vine vylúčená zo štruktúry usvedčujúcich dôkazov a preto:

Znalec pri príprave a vypracovaní znaleckého posudku, v štádiu po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia má a môže vychádzať zo všetkých dovedy legálne, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získaných dôkazných prostriedkov a teda aj zo svedeckej výpovede neskôr obvinenej osoby. Neskoršia procesná nespôsobilosť svedeckej výpovede nespôsobuje nezákonnosť znaleckého posudku a nevylučuje zohľadnenie odborných znaleckých záverov pre rozhodnutie o vine.

S ohľadom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

25.

ROZHODNUTIE

Ak sú na prijatie rozhodnutia súvisiaceho s výkonom dvoch a viacerých postupne uložených trestov odňatia slobody príslušné súdy rôznych stupňov, príslušným na rozhodnutie bude vždy súd vyššieho stupňa.

Pokiaľ je v takomto prípade daná príslušnosť niekoľkých súdov toho istého stupňa, konanie vykoná ten z nich, na ktorý podala oprávnená osoba návrh na začatie konania alebo ktorému postúpil vec nepríslušný súd; inak ten súd, ktorý začal vo veci konať ako prvý.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. mája 2019, sp. zn. 5 Ndt 13/2019)

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením zo 16. mája 2019, sp. zn. 5 Ndt 13/2019, v spore o príslušnosť podľa § 22 ods. 1 Tr. por. medzi Krajským súdom v Košiciach a Okresným súdom Ružomberok rozhodol tak, že vecne a miestne príslušným na vykonanie konania vo veci žiadosti odsúdeného G. K. o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je Krajský súd v Košiciach.

O d ô v o d n e n i e

Odsúdený G. K. si 26. marca 2019 podal na Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) žiadosť podľa § 66 a nasl. Tr. zák. o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom krajského súdu z 22. septembra 2011, sp. zn. Ntc 10/2011, ako aj rozsudkom krajského súdu z 8. augusta 2016, sp. zn. 5 Ntc 6/2016.

Žiadosť krajský súd 27. marca 2019 s poukazom na § 415 ods. 1 Tr. por. postúpil na Okresný súd Ružomberok (ďalej len „okresný súd“). Vysvetlil, že v danej veci nie je možné postupovať podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., nakoľko sa konalo (pozn. z kontextu vo veci pod sp. zn. Ntc 10/2011) podľa § 518 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 515 ods. 2 písm. b) Tr. por. Keďže odsúdený vykonáva trest v ÚVTOS Ružomberok, v zmysle § 415 ods. 1 Tr. por. má konať okresný súd.

Okresný súd uznesením z 29. apríla 2019, sp. zn. 8 PP 10/2019, podľa § 244 ods. 1 písm. a) Tr. por. vyslovil svoju nepríslušnosť a vec podľa § 22 ods. 1 Tr. por. predložil na rozhodnutie najvyššiemu súdu.

Uviedol, že v oboch uznávacích konaniach rozhodoval krajský súd (v jednom prípade podľa Trestného poriadku, v druhom podľa zákona č. 549/2011 Z. z.) a tento súd aj v oboch prípadoch nariadil výkon uložených trestov. Pri posudzovaní splnenia podmienok pre postup podľa § 66 a nasl. Tr. zák. sa viaceré postupne uložené a doteraz nevykonané tresty sčítajú a súd rozhoduje o prípadnom podmieňanom prepustení z oboch trestov. Odhliadnuc od toho, príslušný na rozhodnutie je ten súd, ktorý nariadil výkon oboch uložených trestov – krajský súd. Vykonávacie konanie sa riadi podľa zákona účinného v čase rozhodovania; v danom prípade nie je daná miestna príslušnosť podľa § 415 Tr. por., ale je treba aplikovať ustanovenia týkajúce sa výkonu trestu po konaní o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia.

Dňa 13. mája 2019 bol spisový materiál predložený najvyššiemu súdu, ktorý ako súd najbližšie spoločne nadriadený obom súdom podľa § 22 ods. 1 Tr. por. prerokoval vzniknutý spor o príslušnosť a zistil, že **vecne a miestne príslušným súdom** na vykonanie konania o žiadosti odsúdeného G. K. o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 a nasl. Tr. zák. **je krajský súd.**

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí.

Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečne prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 417 ods. 1 Tr. por. na rozhodnutie podľa § 415 je príslušný okresný súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, a na rozhodnutie podľa § 416 súd, ktorý odsúdeného z výkonu trestu podmiennečne prepustil.

Podľa § 521 ods. 2 Tr. por. výkon uznaného cudzieho rozhodnutia nariadi okresný súd, v ktorého obvode odsúdený býva. Ak odsúdený nemá bydlisko na území Slovenskej republiky, je na nariadenie výkonu príslušný Okresný súd Bratislava 1.

Podľa § 521 ods. 4 Tr. por. súd príslušný podľa odsekov 1 a 2 rozhoduje o všetkých ďalších otázkach vykonávacieho konania vrátane návrhu na zahľadanie odsúdenia z uznaného cudzieho rozhodnutia.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že krajský súd rozsudkom z 22. septembra 2011, sp. zn. Ntc 10/2011, rozhodol podľa § 518 ods. 1, ods. 3 Tr. por. v spojení s § 515 ods. 2 písm. b) Tr. por. tak, že rozsudok Krajského súdu v Hradci Králové z 24. marca 2005, sp. zn. 3 T 14/2004, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 8. júna 2005, sp. zn. 8 To 48/2005 a uznesením Vrchného súdu v Prahe z 1. augusta 2005, sp. zn. 8 To 48/2005, a rozsudkom Okresného súdu vo Frýdku – Místku z 15. septembra 2004, sp. zn. 7 Tm 12/2004, ktorým bol odsúdený G. K., narodený XX. Y. XXXX v W. S., trvale bytom I. XXX, okres O., štátny občan Slovenskej republiky uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky účinného v čase spáchania skutkov (ďalej len „TZ ČR“) spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 TZ ČR, trestného činu neoprávneného držania platobnej karty podľa § 249 písm. b) TZ ČR spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 TZ ČR, trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h) TZ ČR spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 TZ ČR v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 TZ ČR, trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h) TZ ČR, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnástich) rokov, pričom na výkon trestu bol podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradený do väznice s ostrahou, sa uznáva na území Slovenskej republiky. Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. tiež krajský súd vyslovil, že vo výkone trestu odňatia slobody bude odsúdený G. K. pokračovať bez jeho premeny. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. krajský súd odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (č. I. 34).

Okrem toho, krajský súd rozsudkom z 8. augusta 2016, sp. zn. 5 Ntc 6/2016, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 5. októbra 2016, sp. zn. 3 Urto 6/2016, podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu v Moste z 18. júna 2015, sp. zn. 7 T 67/2015, ktorým bol odsúdený G. K. uznaný vinným z prečinu nedovolenej výroby a iného nakladania s psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1 TZ ČR v štádiu pokusu podľa § 21 TZ ČR a prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a vykázania podľa § 337 ods. 1 písm. g) TZ ČR, ktorého sa mal dopustiť na tam uvedenom skutkovom základe a za ktorý bol odsúdený podľa § 283 ods. 1 TZ ČR a § 43 ods. 1 TZ ČR na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 roka, pričom na výkon trestu odňatia slobody bol podľa § 56 ods. 2 písm. c) TZ ČR zaradený do väznice s dozorom sa uznáva a vykoná na území Slovenskej republiky. Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. a podľa § 48 ods. 2 písm. b) TZ ČR bude odsúdený K. pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (č. I. 27).

Ako teda správne skonštatoval okresný súd, v oboch uznávacích konaniach rozhodoval krajský súd; v prvom konaní v právnom režime podľa V. časti Trestného poriadku a v druhom konaní v právnom režime podľa zákona č. 549/2011 Z. z. Predmetom sporu bolo, ktorý súd je oprávnený, a zároveň povinný rozhodnúť o žiadosti odsúdeného podľa § 66 a nasl. Tr. zák., týkajúcej sa oboch takto uložených trestov. S ohľadom na argumentáciu krajského súdu považuje najvyšší súd za potrebné vysvetliť, že § 521 ods. 2, ods. 4 Tr. por. je v pomere špeciality k § 417 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 415 Tr. por., z ktorého dôvodu by v prípade žiadosti týkajúcej sa výhradne prvého uznávacieho rozsudku bol príslušný okresný súd, v ktorého obvode odsúdený býva, t. j. v danom prípade Okresný súd Trebišov (viď R 76/2017). Na uvedenom nič nemení, že krajský súd v rozpore s vyššie citovaným ustanovením sám nariadil výkon trestu, keďže § 518 ods. 4 Tr. por. neviaže príslušnosť na rozhodovanie o všetkých ďalších otázkach vykonávacieho konania na súd, ktorý nariadil výkon trestu (v danom prípade krajský súd), ale na súd, ktorý bol na nariadenie výkonu trestu príslušný (v danom prípade Okresný súd Trebišov); uvedené platí o to viac, že následné uznesenie podľa § 521 ods. 6 Tr. por. už bolo vydané Okresným súdom Trebišov (č. l. 13). Pokiaľ ide o druhé uznávacie konanie, tam by bol (v prípade žiadosti týkajúcej sa len tohto trestu) v zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. na podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody príslušný krajský súd (R 12/2007, R 12/2016).

Z uvedeného plynie, že odsúdený K. žiada o podmieňané prepustenie z výkonu **dvoch postupne uložených trestov odňatia slobody, o ktorých by jednotlivo patrilo rozhodovať dvom rôznym súdom.** V takýchto prípadoch je so zreteľom na znenie § 66 ods. 3 Tr. zák. (ktorý pri preskúmaní formálnej podmienky ukladá súdom, aby sčítavali pomerné časti uložených trestov) potrebné vychádzať zo zásady, že **príslušným na rozhodnutie bude vždy súd vyššieho stupňa (*mutatis mutandis* R 73/2017).** Inými slovami, keďže v prvej veci by bol príslušný Okresný súd Trebišov (rozhodne nie okresný súd, keďže, ako bolo uvedené vyššie, skutočnosť, že odsúdený vykonáva trest v ÚVTOS Ružomberok nie je s ohľadom na špeciálnu úpravu výkonu trestu v uznávacom konaní relevantná) a v druhej veci by na rozhodovanie bol príslušný krajský súd, je zrejmé, že na rozhodnutie o žiadosti odsúdeného K. podľa § 66 a nasl. Tr. zák. týkajúcej sa oboch takto uložených trestov bude príslušný krajský súd.

Kvôli úplnosti sa žiada dodať, že ak by na rozhodovanie prichádzalo do úvahy viacero súdov toho istého stupňa (napr. pri jednom z trestov by bola príslušnosť okresného súdu daná s poukazom na § 417 Tr. por. a pri druhom by s ohľadom na § 521 ods. 2, ods. 4 Tr. por. bol príslušný iný okresný súd, príp. by išlo o viacero nasledujúcich rozsudkov vydaných rôznymi krajskými súdmi podľa zákona č. 549/2011 Z. z.), miestne príslušný by bol ktorýkoľvek z do úvahy prichádzajúcich súdov; **príslušnosť súdu by bola založená návrhom oprávnenej osoby podľa § 415 ods. 1 Tr. por.**

Na podklade týchto skutočností najvyšší súd rozhodol tak, že vecne a miestne príslušným na vykonanie konania vo veci žiadosti odsúdeného G. K. o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je Krajský súd v Košiciach.

26.

ROZHODNUTIE

Po nadobudnutí účinkov nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, o nesúlade § 41 ods. 2 Trestného zákona v texte za bodkočiarkou s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky je ustanovenie § 38 ods. 7 Trestného zákona obsoletné, keďže už nedochádza kinterakcii medzi § 41 ods. 2 Trestného zákona, ktorý zvyšuje (naďalej len) hornú hranicu trestnej sadzby, s § 38 ods. 4 až 6 Trestného zákona, ktoré z tam uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby, a je *a priori* vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatel'a neprímerane prísne.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. februára 2020, sp. zn. 5 Tdo 66/2019)

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom zo 6. februára 2020, sp. zn. 5 Tdo 66/2019, na verejnom zasadnutí na podklade dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 15. januára 2019, sp. zn. 1To/111/2018, rozhodol o. i. (výroky uvedené pod bodmi IV. a V. sa týkali väzby) tak, že:

I. Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 15. januára 2019, sp. zn. 1To/111/2018, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. porušený zákon v § 38 ods. 7 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. v prospech obvineného V. I.

II. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 15. januára 2019, sp. zn. 1To/111/2018, vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušenú časť rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Žiline prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 25. októbra 2018, sp. zn. 28Tk/2/2017, uznal obvineného V. I. v bodoch 1/ – 2/ vinným z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. e), písm. i) Tr. zák. účinného do 31. decembra 2016 spáchanom v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe.

Za to ho súd odsúdil podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (ôsmich) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil peňažný trest vo výmere 2 000 eur (slovom: dvetisíc eur). Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, obvinenému ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) mesiacov. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste, ktorý bol obvinenému uložený rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 31. marca 2016, sp. zn. 8T/132/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. júla 2016, sp. zn. 2To/56/2016, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súd obvinenému podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil, aby poškodenej spoločnosti IMPA Dolný Kubín, s r. o. nahradil škodu vo výške 9 251,72 eur, spoločnosti Allianz – Slovenská poisťovňa škodu vo výške 30 125,82 eur a M. I. škodu vo výške 67 823,10 eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. so zvyškom nároku na náhradu škody poškodenú M. I. odkázal na civilný proces. Súd zároveň obvinenému podľa § 83 ods. 1 písm. g) Tr. zák. uložil ochranné opatrenie – zhabanie vecí (podrobne špecifikovaných v rozsudku).

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor v rozsahu výroku o treste, ako aj obvinený I. v celom rozsahu odvolanie, o ktorom Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom z 15. januára 2019, sp. zn. 1To/111/2018 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste odňatia slobody, a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného V. I. podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. v spojení s § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 7 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. odsúdil na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho súd zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Vo zvyšnom rozsahu (o uložení peňažného trestu, náhradného trestu, ako aj zrušení predchádzajúcich zbiehajúcich rozhodnutí) ostal napadnutý rozsudok nezmenený.

Proti tomuto rozsudku podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) dovolanie z 22. júla 2019; v dovolaní uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h) a i) Tr. por.

Argumentoval, že v zmysle § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. súd musí posúdiť, či súčasné použitie oboch ustanovení by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne; v prípade obvineného I. k tomu nedošlo, keďže žiaden dôvod na nepoužitie § 38 ods. 5 Tr. zák. neexistoval. V súčasnosti má § 41 ods. 2 Tr. zák. vplyv len na zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby, pričom § 38 ods. 5 Tr. zák. zvyšuje jeho dolnú hranicu. Ak by sa akceptoval názor krajského súdu, je potom možné dospieť k absurdnému záveru podľa ktorého, ak by u obvineného nedošlo k súbehu trestnej činnosti vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, ale bol by odsudzovaný len za jeden aktuálne prejednáváný trestný čin, musel by mu byť (z dôvodu recidívy) povinne uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov. Krajský súd uložením trestu vo výmere 4 rokov dosiahol taký stav, že spáchanie viacerých trestných činov bolo obvinenému I. na prospech.

Navyše súdy sa nevysporiadali s tým, že útok obvineného z 18. marca 2012, za ktorý bol odsúdený Okresným súdom Veľký Krtíš, ako aj útoky zo 17. a 18. januára 2011, ktoré boli predmetom tohto konania, spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe a v predmete a tiež subjektívna súvislosť spočívajúca v jednotiacom zámere spáchať trestný čin. Ako ďalej generálny prokurátor uviedol, záver krajského súdu by mohol mať relevanciu len vtedy, ak by súd ukladal obvinenému trest pri hornej polovici trestnej sadzby zvýšenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zák.; v takom prípade by ale aplikácia § 38 ods. 5 Tr. zák. bola obsolétna. Ani všeobecné konštatovanie o odstupe času od spáchania skutku, okolností jeho spáchania a zníženia stupňa spoločenskej nebezpečnosti činu, nemôžu nič zmeniť na tom, že obvinenému I. mal byť ukladaný trest v rozpätí 6 rokov a 6 mesiacov až 13 rokov a 4 mesiace. Krajský súd opomenul vziať do úvahy, že predmetného skutku sa obvinený dopustil len niečo vyše dvoch mesiacov od podmieneného prepustenia z výkonu trestu. Rovnako súd opomenul vziať do úvahy, že výška spôsobenej škody je na hornej hranici značnej škody, čo taktiež odôvodňuje aplikáciu § 38 ods. 5 Tr. zák.

Na podklade týchto skutočností, generálny prokurátor navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v § 38 ods. 5, ods. 7 Tr. zák., § 122 ods. 10 Tr. zák., § 212 ods. 4 Tr. zák. a § 165 ods. 1 Tr. por., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa obvinený I. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jozefa Veselého vyjadril 20. augusta 2019 tak, že ho navrhol podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť. V prvom rade uviedol, že lehotu 10 pracovných dní na vyjadrenie a 10 dní na zvolenie si obhajcu, ktorú mu určil okresný súd, považuje za neprimerane krátku a diskriminačnú. K meritu veci uviedol, že postup prokurátora je nelogický, keďže v odvolaní vychádzal z toho, že trestná sadzba bola 3 roky až 13 rokov a 4 mesiace. Podľa jeho názoru je napadnutý rozsudok primeraný všetkým okolnostiam prípadu, obvinený uložený trest prijal a stotožňuje sa s odôvodnením krajského súdu. Vyjadril sa, že dovolací súd by „mal vyriešiť zásadu ukladania primeraného trestu za okolností, ktoré boli skutkovo preukázané“. Poukázal aj na novelu Trestného zákona, podľa ktorej by jeho skutok mal byť kvalifikovaný podľa § 212 ods. 3 písm. a) Tr. zák., z ktorého dôvodu je súčasné znenie Trestného zákona pre páchatel'a priaznivejšie.

Spisový materiál bol s dovolaním generálneho prokurátora najvyššiemu súdu riadne predložený 18. októbra 2019. Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie generálneho prokurátora i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. a) Tr. por.] a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Po zistení, že niet žiadneho zákonného dôvodu pre odmietnutie dovolania (§ 382 Tr. por.), preskúmal najvyšší súd 6. februára 2020 na verejnom zasadnutí (§ 384 ods. 1 Tr. por.) zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na vecné vymedzenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) a i) Tr. por., ktoré sú uvedené v dovolaní a ktorými je za podmienok uvedených v § 385 Tr. por. dovolací súd viazaný.

Na verejnom zasadnutí zástupkyňa generálneho prokurátora zotrvala na podanom dovolaní a požiadala, aby mu súd v celom rozsahu vyhovel.

Obvinený V. I. sa prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jozefa Veselého vyjadril v tom smere, že bol stíhaný len na základe výpovedí svedka E., ktorý sa chcel vyhnúť trestom za lúpeže, a tak ho začal usvedčovať; z týchto dôvodov bol na samostatné konanie vylúčený aj spoluobvinený K. Uložený trest považuje za primeraný, a to aj s poukazom na zmenu právnej kvalifikácie skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 Tr. zák. Keďže ide o 9 rokov starú trestnú vec, navrhol dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť. K prípadnému väzobnému rozhodnutiu poukázal na to, že vo väzbe je už 3 roky a 1 mesiac, pričom pre daný trestný čin je maximálna lehota väzby 3 roky; nebyť podaného dovolania, už dávno by požiadal o podmieňané prepustenie z výkonu trestu. Okrem toho ponúkol záruky, ktorými možno jeho väzbu nahradiť, a ktoré by lepšie splnili svoj účel.

Obvinený V. I. navrhol dovolanie zamietnuť; doplnil len, že sa ku skutku v celom rozsahu priznal a jeho vyhlásenie súdy neprijali. K oboznámeným uzneseniam uviedol, že na Okresnom súde Banská Bystrica bol rozsudkom z 22. januára 2020 oslobodený a prokurátor si ponechal lehotu na podanie odvolania. S krádežami v zmenárňach v Českej republike nemá nič spoločné, týchto skutkov sa dopustil kajúcnik E., ktorý je na slobode a má zaručenú beztrestnosť. Je ženatý, má dvoch synov – O. je už dospelý a má 24 rokov, mladší Y. má 8 rokov, manželka M. pracuje, ale nevie presne kde. Je vyučený opravár poľnohospodárskych strojov, predchádzajúce odsúdenia sú staré veci, od roku 2012 sa ničoho nedopustil, nemal inú možnosť, dlhoval im peniaze, vydierali ho a bol pod vplyvom T. E., ktorý sa teraz chce zachrániť, a tak svedčí na všetkých ostatných. S rodinou je v kontakte, s manželkou si píše a ostáva mu 11 mesiacov trestu, pracuje, má tri disciplinárne odmeny, trestaný nebol. Ak by nebol vzatý do väzby, nebude páchať ďalšiu trestnú činnosť, bude sa zdržiavať v mieste bydliska, bude sa dostavovať na každý úkon orgánov činných v trestnom konaní, pokúsil by sa nájsť si zamestnanie, pričom najlepšie by bolo, keby dostal náramok.

Podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

Podľa § 38 ods. 7 Tr. zák. ustanovenia odsekov 4 až 6 sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatel'a neprimerane prísne.

Podľa prvej vety § 41 ods. 2 Tr. zák., ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) a i) Tr. zák.

K samotným dovolacím námietkam aj najvyšší súd konštatuje, že po nadobudnutí účinkov nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, o nesúlade § 41 ods. 2 Tr. zák. v texte za bodkočiarkou s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, **už nemôže nastať situácia, že by súčasné použitie § 38 ods. 4, ods. 5 alebo ods. 6 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. bolo pre páchatel'a neprimerane prísne.** Inými slovami, keďže po zrušení časti tzv. asperačnej zásady o zvyšovaní dolnej hranice trestnej sadzby už nedochádza k interakcii medzi § 41 ods. 2 Tr. zák., ktorý zvyšuje (už len) hornú hranicu trestnej sadzby, s § 38 ods. 4 až 6 Tr. zák., ktoré z tam uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby, je *a priori* vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatel'a neprimerane prísne. **Ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zák. je tak po zverejnení označeného nálezů v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 Z. z. od 21. decembra 2012 obsolétne** (k tomu vid' rovnako rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 12. decembra 2019, sp. zn. 2To/66/2019, alebo rozsudok Krajského súdu v Nitre z 2. júla 2019, sp. zn. 1To/56/2019).

Pritom zvolený výklad nie je v rozpore s doslovným znením § 38 ods. 7 Tr. zák. (ktorý v zásade umožňuje preskúmať neprimeranú prísnosť trestu), ale **ide o výklad, ktorý sa tohto znenia, rovnako ako účelu dotknutého ustanovenia pridržiava** (keďže takýto prieskum podmieňuje súčasným pôsobením účinkov podľa § 38 ods. 4 až 6 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák.). Ide tiež o jediný ústavne akceptovateľný výklad, keďže ďalšia aplikácia § 38 ods. 7 Tr. zák. by po nálezů ústavného súdu bola v rozpore s čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (pozn. v prvom rade sú to všeobecné súdy, ktoré sú povolané na ochranu ústavnosti; k tomu vid' sp. zn. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09, I. ÚS 214/09 a iné). V opačnom prípade by súdy umožnili preskúmať (a prípadne modifikovať) prísnosť ukladaného trestu u tých recidivistov, ktorí sa už v minulosti dopustili zločinu/obzvlášť závažného zločinu, a u ktorých sa s ohľadom na ostatnú zbíhajúcu trestnú činnosť má postupovať aj podľa tzv. asperačnej zásady, kým u tých recidivistov (prípadne páchatel'ov, u ktorých prevažuje pomer priťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 4 Tr. zák.), ktorí sa ďalšej trestnej činnosti nedopustili, by to nebolo možné. Ako na to správne poukázal generálny prokurátor, pri takomto výklade by vlastne ďalšie páchanie trestnej činnosti (odôvodňujúce postup podľa § 41 ods. 2 Tr. zák.) bolo páchatel'ovi na prospech, čo je v zjavnom rozpore s ústavnoprávnou požiadavkou dbať na podstatu a zmysel obmedzenia základných práv a slobôd – v danom prípade práva na osobnú slobodu (k prednosti ústavnokonformného výkladu pred derogáciou práva vid' nálezů ústavného súdu z 11. marca 1999, sp. zn. PL. ÚS 15/98).

Za týchto okolností, pokiaľ krajský súd, argumentujúc predovšetkým odstupom od spáchaného skutku (vid' s. 17 ods. 4 rozsudku krajského súdu) dospel k záveru, že súčasné použitie § 38 ods. 5 Tr. zák. (ktoré u obvineného I. zvyšovalo dolnú hranicu trestnej sadzby z 3 rokov na 6 rokov a 6 mesiacov) a § 41 ods. 2 Tr. zák. (ktoré zas zvyšovalo len jeho hornú hranicu z 10 rokov na 13 rokov a 4 mesiace) by podľa § 38 ods. 7 Tr. zák. bolo pre páchatel'a neprimerane prísne, porušil v citovaných ustanoveniach zákon, čím naplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (k tomu vid' R 5/2011 *per analogiam*). Pritom toto porušenie malo v zmysle § 371 ods. 5 Tr. por. zásadný vplyv na postavenie obvineného, keďže mu bol uložený trest (pod zvýšenú dolnú hranicu trestnej sadzby) vo výmere 4 rokov.

Len pre úplnosť dovolací súd upozorňuje, že v zmysle svojej stabilnej judikatúry nebude polemizovať o tom, či krajským súdom formulované vecné dôvody týkajúce sa údajnej neprimeranej prísnosti hrozaceho trestu obstoja aj v kontexte námietok generálneho prokurátora (týkajúcich sa toho, že skutok bol spáchaný len dva mesiace po skoršom podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, resp. toho že výška spôsobenej škody sa blížila k hornej hranici značnej škody atď.), keďže tieto **námietky celkom zjavne spadajú do rámca hodnotenia skutkových okolností, do ktorých dovolací súd s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. časť za bodkočiarkou zasahovať nemôže (k tomu vid' aj R 18/2015).**

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. videl dovolací súd už v tej právnej skutočnosti, že krajský súd aplikoval hmotnoprávne ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zák., hoci po nálezů ústavného súdu je jeho použitie vylúčené.

27.

ROZHODNUTIE

Námietka o nepríslušnosti súdu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa musí vždy vzťahovať na jeho konečné rozhodnutie. Vyplýva to zo znenia tohto ustanovenia, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak vo veci rozhodol nepríslušný súd. V rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno úspešne namietat', že súd mal po podaní obžaloby vec postúpiť z dôvodu nedostatočných skutkových zistení pre prokurátorom použitú právnu kvalifikáciu inému súdu.

Ak by ale bol súdmi nižšieho stupňa zistený skutok nesprávne právne posúdený a pri jeho správnej kvalifikácii by bol na prejednanie veci podľa § 14 až § 17 Trestného poriadku v spojení s § 280 ods. 1 Trestného poriadku príslušný iný súd, takáto chyba by bola subsumovateľná len pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a nie aj pod dôvod podľa písm. a) tohto ustanovenia, keďže prvý z nich by mal v takom prípade postavenie *lex specialis*.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. decembra 2018, sp. zn. 1TdoV 11/2017)

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 12. decembra 2018, sp. zn. 1TdoV 11/2017, podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol dovolanie obvineného proti uzneseniu najvyššieho súdu zo 14. januára 2016, sp. zn. 5 To 13/2015, v spojení s rozsudkom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“) z 18. júna 2015, sp. zn. BB-3T/11/2015.

Z odôvodnenia:

ŠTS rozsudkom z 18. júna 2015, sp. zn. BB-3T 11/2015, uznal obvineného Mgr. V. I. za vinného z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

dňa 15. júna 2014 v čase približne o 04.50 hod. v G. na Y. ulici X v úmysle usmrtiť poškodeného Ing. S. O., nar. XX. Q. XXXX, po tom ako poškodený s osobným motorovým vozidlom zn. AUDI Q5, šedá metalíza, EČ: G., vyšiel z podzemných garáží pod domom na Y. ulici X, kde býva, zo zákruty na ceste vedúcej na K. ulicu spredu podišiel k idúcemu predmetnému motorovému vozidlu, v ktorom poškodený sedel, z boku zo strany vodiča spolu štyrikrát bližšie neidentifikovanou krátkou palnou zbraňou kalibru 7,65 mm smerom na miesto vodiča vystrelil, pričom poškodenému spôsobil strelné poranenia, a to jedenkrát zástrel v oblasti horného okraja ľavej lopatky so vznikom trieštivej zlomeniny ľavej lopatky a prienikom projektilu tesne v úrovni prištítnej chrupavky a jedenkrát priestrel krku vľavo v úrovni kývača hlavy, načo poškodený aj napriek zraneniam pokračoval v jazde až na parkovisko na N. ulici v G. napravo od reštaurácie X., kde s vozidlom zastavil, pričom obžalovaný poškodenému Ing. S. O. spôsobil ujmu na zdraví s celkovou dobou liečby v dĺžke trvania 4 mesiace, strelami poškodil osobné motorové vozidlo zn. AUDI Q5, šedá metalíza, EČ: G. a následne z miesta činu unikol.

Za to bol obvinenému Mgr. V. I. uložený podľa § 144 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 34 ods. 5 písm. c), § 38 ods. 2, 3 a 8, § 36 písm. j) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov so zaradením podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému zároveň uložený i ochranný dohľad v trvaní 3 rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. napokon ŠTS obvineného zaviazal k náhrade škody poškodenej strane – Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a. s., Mamateyova 17, 850 05 Bratislava, vo výške 3.103,23 eur.

Proti vyššie citovanému prvostupňovému rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré najvyšší súd na verejnom zasadnutí konanom 14. januára 2016, uznesením, sp. zn. 5 To 13/2015, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Dňa 23. mája 2017 bolo prvostupňovému súdu doručené **dovolanie** obvineného Mgr. V. I., podané prostredníctvom ním zvoleného obhajcu Mgr. Mareka Paru a neskôr (konkrétne dňa 26. júla 2017) i jeho doplnenie, spísané obvineným na účely dovolacieho konania novozvolenej obhajkyne JUDr. Ildikó Osvaldovej. Dovolanie obvineného smeruje proti naposledy označenému uzneseniu odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom ŠTS z 18. júna 2015, sp. zn. BB-3T 11/2015, ako aj konaniu im predchádzajúcemu, pričom ako dovolacie dôvody boli označené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. a), c), g) a i) Tr. por.

Ak ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por. („vo veci rozhodol nepríslušný súd“), tento odôvodnil obvinený konkrétne tým, že ŠTS mal na neho podanú obžalobu pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. v zmysle § 243 ods. 2 Tr. por. predbežne prejednať a následne vzhľadom na procesné pochybenia, ako i nedostatočné skutkové zistenia na danú právnu kvalifikáciu – žalovaný skutok pre nedostatok špecifikácie pohnútky nevykazoval znaky obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy, ale „len“ zločinu vraždy – vec buď postúpiť na prejednanie vecne a miestne príslušnému súdu podľa § 16 ods. 1 Tr. por., resp. ju vrátiť späť do prípravného konania.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 378 Tr. por. vec predbežne preskúmal a dospel k záveru, že dovolanie obvineného nie je potrebné odmietnuť z formálnych dôvodov [§ 382 písm. a), písm. b), alebo písm. d) až písm. f) Tr. por.]. Zároveň však zistil, že je zrejmé, **že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (ods. 1) Tr. por.**, preto podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

V prvom rade, ak ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por., už z jeho znenia – „dovolanie možno podať, ak **vo veci rozhodol** nepríslušný súd“ – je jasné, že námietka o nepríslušnosti súdu sa musí vzťahovať na konečné rozhodnutie, a nie tak, ako ju predložil dovolateľ v posudzovanej veci – námietku odôvodňoval (alternatívne) tým, že ŠTS mal po podaní obžaloby vec z dôvodu nedostatočných skutkových zistení (konkrétne z dôvodu údajnej absencie špecifikácie pohnútky) pre kvalifikáciu žalovaného skutku ako obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy (ale len vraždy) postúpiť na prejednanie súdu príslušnému podľa § 16 ods. 1 Tr. por., t. j. okresný súd v sídle krajského súdu. Nepríslušnosť ŠTS teda, zjednodušene povedané, dovolateľ „vzťahuje“ k štádiu podania obžaloby (resp. po nej) a nie k momentu vydania dovolaním napadnutého právoplatného meritórneho rozhodnutia.

K tomu je potrebné dodať, že **je samozrejme možné (hypoteticky) naplnenie chyby zodpovedajúcej vyššie citovanému dovolaciemu dôvodu odvodzovať od toho, že súdmi nižšieho stupňa zistený skutok bol nesprávne právne kvalifikovaný, keď potom pri správnej kvalifikácii by bol na konanie príslušný iný súd [v takom prípade by bola námietka subsumovateľná len pod dovolací dôvod uvedený pod písm. i) § 371 ods. 1 Tr. por. a nie aj pod písm. a), keďže prvý z uvedených dôvodov by mal v takomto prípade postavenie *lex specialis*]** – ďalší procesný postup po zrušení veci by sa odvíjal od povahy nesprávnosti právnej kvalifikácie.

Ak by išlo o „obyčajnú“ vraždu namiesto úkladnej, pôsobnosť ŠTS a najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu by ostala zachovaná aj v novom konaní (formuláciu „ak by mala byť vec postúpená z okresného súdu v sídle krajského súdu na iný okresný súd“ v ustanovení § 280 ods. 1 Tr. por. je potrebné vyložiť extenzívne, pre všetky prípady vyšších kompetenčných oprávnení v rozsahu vecná príslušnosť alebo pôsobnosť – k tomu viď aj rozsudok najvyššieho súdu z 23. januára 2018, sp. zn. 2 To 11/2016).

Opačné riešenie by platilo v prípade zrušenia rozhodnutia o „obyčajnej“ vražde v dovolacom konaní, ak by išlo o dovolanie v neprospech obvineného (nemohlo by ísť o jeho dovolanie) proti rozsudku okresného súdu v sídle krajského súdu so záverom o kvalifikácii vraždy úkladnej, keď už v prvom stupni musí konať ŠTS podľa § 14 písm. a) Tr. por., čo by podmienilo opakovanie celého konania, v prvom stupni pred ŠTS.

Toto všetko platí (ako už bolo uvedené) v dovolacom konaní pri chybnnej právnej kvalifikácii **súdmi nižšieho stupňa zisteného skutku (a pri dovolaní obvineného pri viazanosti týmto skutkom).**

28.

ROZHODNUTIE

Podľa § 376 veta prvá Trestného poriadku treba rovnopis dovolania doručiť na vyjadrenie len tým ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Rovnopis dovolania podaného obvineným, prípadne v jeho prospech niektorou z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, sa teda doručuje iba prokurátorovi a poškodenému v danom skutku (za predpokladu, že si uplatnil nárok na náhradu škody, o ktorom bolo rozhodnuté), a nie aj inému spoluobvinenému (prípadne viacerým spoluobvineným), bez ohľadu na to, či tento dovolanie podal alebo nie. Takýto spoluobvinený totiž nemá byť ako (ani len nepriamo) rozhodnutím dovolacieho súdu dotknutý.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júla 2019, sp. zn. 1TdoV 4/2019)

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 29. júla 2019, sp. zn. 1 TdoV 4/2019, podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol dovolanie obvinených proti uzneseniu najvyššieho súdu z 13. júna 2018, sp. zn. 3 To 4/2018.

Z odôvodnenia:

Pokiaľ ide o otázku splnenia si povinnosti zo strany príslušného prvostupňového súdu v zmysle prvej vety § 376 Tr. por. po tom, čo mu je doručené dovolanie, tak tu sa žiada dovolaciemu súdu – vzhľadom na neustále opakujúcu sa „nesprávnu“ (nad rozsah zákonnej povinnosti) prax ŠTS – na danom mieste upozorniť na tú skutočnosť, že v súlade s už uvedeným ustanovením je potrebné doručovať rovnopis dovolania na vyjadrenie len tým „ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté“, a teda nie aj inému spoluobvinenému (príp. viacerým spoluobvineným), ktorý dovolanie buď podal, alebo nepodal (dovolanie obvineného sa teda doručí prokurátorovi a poškodenému pri dotknutom skutku).

Bez ohľadu na okolnosť, že na rozdiel od obnovy konania a odvolacieho, či sťažnostného konania, kde to zákon výslovne ustanovuje (§ 401, § 324 a § 195 ods. 2 Tr. por.), v dovolacom konaní neplatí zásada *beneficium cohaesionis* (tzv. dobrodenie v súvislostiach, a teda zjednodušene povedané, zrušenie rozhodnutia na základe toho istého dôvodu aj v prospech iného spoluobvineného), a preto „dovoláním nedotknutý spoluobvinený“ nemá byť ako rozhodnutím dovolacieho súdu priamo ani nepriamo dotknutý, nie je vyššie popísaný možný benefit ani priamym dotykom v zmysle § 314 Tr. por. (vyvolávajúcim potrebu doručenia odvolania inej strane, teda spoluobžalovanému). Ide len o nepriamy zákonný efekt, pričom neodvolavší sa spoluobžalovaný sa rovnako neupovedomuje ani o konaní verejného zasadnutia o odvolaní spoluobžalovaného, ktorý sa odvolal, nakoľko nejde o osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím v zmysle § 292 ods. 1 veta druhá Tr. por.; to potom samozrejme rovnako platí aj v dovolacom konaní (napokon, odvolanie ani dovolanie sa nedoručuje ani spoluobvinenému, ktorý sa odvolal, resp. dovolal).
